

Заувек Млад

Нека те чува благи ветар
Кад се тама разлије
Када дођу лоше приче
Миран сан да развије.
Нека те воле прави људи
Што их лако препознајеш
Када дођу тешки дани
С њима све то прескачеш.

Нека ти живот тече право
Сунчев дан нека ти буде
А љубав чиста као извор
Што се баца са планине
Нека ме деца грле душом
Љубе очима и смеју се
А ти их води добром руком
Трли их и радуј се.

Увек нека знаш где идеши
Без страха пружи кораке
Кроз живот мира као долине
До самог краја до мирне руке.

Буди увек тако храбар
Буди увек тако јак
Пусти време нека туче
Пти ми буди заувек млад
Заувек млад.

Реч Уредништва

Време доноси промене, новине које су вредне пажње нас младих јер су садржаји све квалитетнији, вредности убедљивије, а дometи – врхунски.

Ово је време технологије, време повезивања људи, размене идеја, успостављање глобалног друштва, са јединственим језиком, заједничким критеријумима, системом вредности, интересовањима и заблудама.

Поред тог савременог света постоји природа, лепа, којој припадамо, која нас подстиче на други начин једнаком разноврсношћу и богатством.

Лакоћа живота није садржана у добром разумевању свега тога, већ у изборима које налазимо у себи самима. Зато је добро да се негују индивидуалности као већи дometи људских квалитета. Управо због тога, ми, новинари школског листа „Гроги“, настављамо традицију издавања часописа наше Гробарске. Желели смо да буде озбиљан, поучан, духовит, младалачки.

Да ли смо у томе успели, процените ви, драги читаоци.

Спремили смо вам извештаје са књижевних вечери, концерата, фестивала „Наук није баук“, прослава Светог Саве, обележавања годишњица, посета Школи значајних и уважених личности, одлазака у друге школе у земљи и иностранству на бази размене, интервјуа са уметницима, бившим ученицима и садашњим професорима, извештаје о ученицима- такмичарима, како у спорту, тако и у науци, путописе, доживљаје... Припремили смо вам садржаје који уобличују стремљења како бисмо били и разноврсни и квалитетни. Помозите нам и ви својим сугестијама да будемо бољи од себе.

У претходним бројевима било је грешака, нарочито правописних. Нема оправдања за такав пропуст. Нећемо више грешити.

Уредништво

РАЗГОВОР С УМЕТНИКОМ

- 5 | Интервју са Горданом Ђирјанић
- 6 | Интервју са Александром Блатником
- 7 | Интервју са Наташом Дракулић

СВЕТ ШКОЛЕ

- 9 | Светосавље
- 10 | Концерт популарне инструменталне музике
- 11 | Пројекат е-школа
- 12 | Candela
- 13 | Наук није баук 3
- 16 | Хемија у свету боја
- 17 | И ми нобеловца за трку имамо...
Холанђани међу нама
- 18 | Физичари у Румунији
- 19 | Je t'aime d'ici jusqu'aux étoiles
- 21 | Позоришна трупа гимназије "Que du bonheur"

ПОГЛЕД ИЗ БИВШЕ КЛУПЕ

- 22 | Интервју са проф. др Драганом Гајићем
- 25 | Да ли је стварно тешко бити фин?

ПОГЛЕД ИЗ КЛУПЕ

- 26 | Познанство (црно-бело)
- 27 | Удницазалуње
- 28 | Оставите наду испред сви који улазите
- 29 | Grand пакао
- 30 | Шта види слика?
Нико није жељео да помогне
- 31 | Можда је наше постојање слобода, а можда само унутрашње двориште тамнице

ПУТОПИС

- 32 | Бициклизам-циклотуризам
Моје бициклистичке авантуре
- 34 | Од долине јорговане до Дурлана
- 35 | Путешествије хијероглифа

КУЛТУРА

- 36 | Алфред Нобел - М.В. Љоса
- 38 | Катил
- 39 | Препоручујемо - роман "Комо"

ГроГИ ВЕСТИ

- 40 | Такмичења
- 41 | Активности музичке секције
- 42 | Спорт

КАЛЕНДАР ВЕЧНОСТИ

- 43 | Календар вечности

ЗАНИМЉИВОСТИ

- 44 | Занимљивости из биологије
- 45 | Ноћ музеја
Земља би могла да добије још једно Сунце
- 46 | Руски астронаути у Нишу

Разговор с уметником

Интервју са Горданом Ђирјанић

ОНО ШТО ОДУВЕК ЖЕГИШ

Разговор с Горданом Ђирјанић, романд од истог писца, Господин Крек (2007). Са енглеског је превела есеје Оскара Вајлда Пропаст Лагања (2000). Живи у Београду.

ГроГИ: Када сте осетили да сте постали писац?

Г.Ђ. Писала сам песме када сам била девојчица, око трећег разреда, које су касније читане на приредбама. Било је периода када сам много читала, али је било и периода када уопште нисам читала. Другу годину гимназије сам провела у Америци, на Флориди. На једном писменом задатку сам добила 5+, односно код њих A+. Порфесор ми је написао да ћу постати писац тек када савладам енглеску граматику. Тај писмени задатак и даље чувам. Вратила сам се у Београд и наравно била одличан ћак, али сам у четвртој години гимназије на писменим задацима добијала само двојке. Почела сам да пишем песме и да их објављујем као студент.

ГроГИ: Да ли сте у средњој школи волели да чitate „Горски вијенац“, с обзиром на то да представља велики проблем данашњим генерацијама?

Г.Ђ. Не, заправо мислим да то одбија младе од књижевности. Такође, такве књиге, као и Кафкин „Пропес“, упропашћавају програм. Ми смо, рецимо, имали много интересантније књиге, које су биле ближе нашем узрасту. Моја ћерка је имала реферат на тему „Структура Горског вијенаца“, што је за младе сувише компликовано.

ГроГИ: Да ли имате неку информацију да ли млади читају Ваше књиге?

Г.Ђ. Знам да млади најрадије читају моју књигу приповедака „Веласкезовом улицом до краја“. То је моја прва књига приповедака и у њој има највише младалачких тема.

ГроГИ: Која је разлика између публике у Београду и публике у мањим местима с обзиром на то да присуствујете многим књижевним вечерима?

Г.Ђ. Сасвим супротно. Ја у Београду нисам држала књижевне вечери већ петнаест година. Публика у Београду је размажена. С друге стране, публика у варошима и селима је много заинтересованија јер немају пуно прилика за тако нешто, а и у мањим местима људи више читају.

ГроГИ: Да ли сте први пут у Нишу и да ли Вам се допада град?

Г.Ђ. Ово је трећи пут да сам у Нишу и најдуже сам остала, цео дан. Био је сунчан дан, свидела ми се штетња кејом и главном улицом. Ручали смо у једној типичној кафаници. Све у свему, леп град.

ГроГИ: Хвала.

“Готово сви уметници су се обогатили после смрти, а то је највеће богатство”

Интервју са Александром Блатником

Александар Блатник, светски познат карикатуриста и архитекта говори о животу, уметности, времену у којем живимо...

Он је поштован у свету више него код нас, његов рад су препознали и признали многи светски уметници и то умели да награде пројним признањима и наградама међу којима је најзначајнија награда за животно дело... Његове карикатуре говоре свим светским језицима, оне „говоре“ оно што је неизрециво, оне попуњавају ону празнину коју речи не могу да попуне..., он је архитекта, сликар, графичар, карикатуриста, писац... али је пре свега човек. Он је Александар Блатник.

Гроги: Када сте почели да се бавите уметношћу? Како бисте је Ви дефинисали? Шта је то уметност за Вас?

Блатник: Одавно. Уметност

је бити човек са мало мана и много врлина.

Гроги: Колико је тешко бити уметник у Србији?

Блатник: Много тешко у овој лакој Држави.

Гроги: Знамо да се од уметности нико није обогатио. Ка-ко данас живимо у свету где је „материјализам“ најбитнија ствар, да ли се понекад питате да ли би било боље да сте пошли неким другим путем?

Блатник: Готово сви велики уметници су се обогатили после смрти, то је највеће богатство. Богат си, а не знаш.

Гроги: У тренутку у коме живимо нема баш пуно места за уметност. На телевизији једино што можемо да видимо су разноразне фарме, парови...

Чак су и новине препуне тих назови догађаја. Како ви гледате на целу ту причу?

Блатник: Не гледам, слеп сам

за те западњачке коктеле који нам се нуде на екс, после којих морамо да стојимо мирно пред Великим Братом.

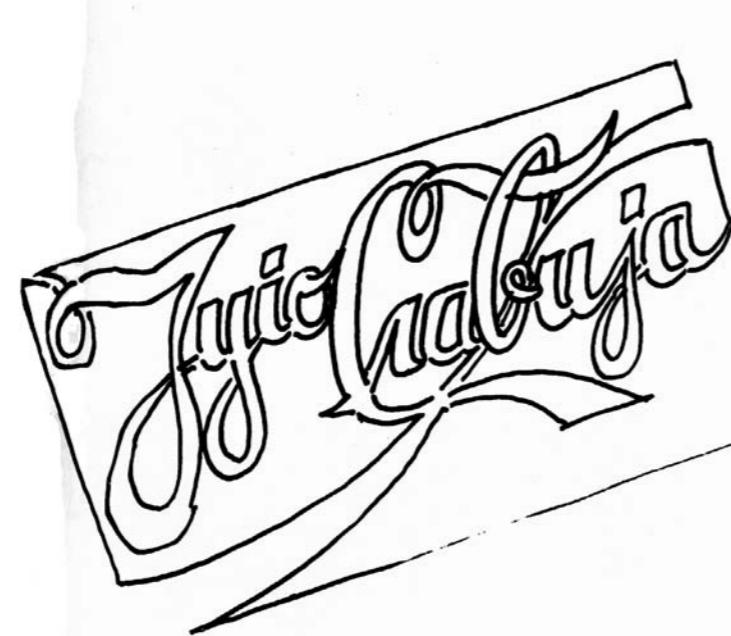
Гроги: Читајући вашу књигу „Краљевица“ која је својеврсни сведок једног времена у вашем родном граду Зајечару, стиче се утисак да је „мали човек“, човек који је сасвим обичан, у центру пажње. Он нас подсећа да је срећа у малим стварима. Када смо то заборавили? Када смо почели да јуримо туђе снове?

Блатник: Мали човек има велико срце, велику душу и снове, велики немају ништа осим лове.

Гроги: Где налазите инспирацију за своје стварање?

Блатник: Не налазим, инспирација налази мене, чим ме нађе стварам. А налази ме редовно, свакодневно.

Гроги: Сви имамо кризе,

било у приватном животу, било у професионалном. Како превазилазите те кризе?

Блатник: Закажем јој меч на аматерском или професионалном нивоу и нокаутирам до дванаесте рунде.

Гроги: Како памтите средњошколске дане?

Блатник: Ех кад би се вратили...

Гроги: Ко Вам је узор у том уметничком свету?

Блатник: Прави уметник, под обавезно, прави човек.

Гроги: Када сте открили свој талент и љубав према сликар-

ству?

Блатник: Таленат сам открио кад сам осетио љубав, а љубав према сликарству, кад сам открио таленат.

Гроги: Како памтите средњошколске дане?

Блатник: Ех кад би се вратили...

Гроги: Чиме мерите вредност успеха?

Блатник: Речима компетен-тих.

Гроги: Шта чини уметника уметником?

Блатник: Уметник.

Гроги: За крај, шта поручујете младима?

Блатник: Исто што и старима, чист образ.

Владан Вукић III₄

Интервју са Наташом Дракулић, уредницом Школској програме РТС-а

враћам и класицима. Најдражана књига ми је „Острво“ од Меше Селимовића. Нико ко ми купи књигу као поклон неће погрешити, а и ја добар део новца остављам у књижарама.

Гроги: Који пут сте прешли до места уредника редакције дечјег и школског програма?

Гроги: Шта сте, у ствари, хтели да будете, када сте били ученик?

Н.Д.: Одрасла сам на селу у Лици

и хтела сам да будем ветеринар.

Обожавала сам животиње којих је у нашем сеоском дворишту

било заиста много, и ево, много година касније, након много догађаја, памтим име сваког коња, сваке краве, овце, маце,

о псима да не причам. Имала сам једног који је прошао и ратну голготу са нама и угинуо

у својој шеснаестој години. Да су ми природни предмети ио-ле боље ишли; а они су неоп-ходни за пријемни, мислим

да би ветерина била мој логичан избор, али ја сам већ у гимназији из истих зацемен-тирала двојке и било је време

да се окренем другим љубавима. У мом случају, то је било

писање јер сам од свог деве-тог рођендана, за који сам спе-цијално тражила да ми се купи

писаћа машина што сам видела

на телевизији, негде и то хтела.

И то ми се остварило. Волим немачке писце из региона као сто су Миљенко Јегровић, Драган Па-велић, Роберт Рокличер, Беким Серјановић, Мелина Камерић, које свима топло препоручујем али је немогуће све набројати. Волим немачке писце Бернарда Слинка, Нормана Сојера или Руса Пељевина а често се

до места уредника редакције дечјег и школског програма?

Н.Д.: Човек је ваљда стално

на путу. Као што је читав мој живот један пут за чију ме сваку

фазу спремало претходно ис-куство и образовање, исто тако

не мислим да је ово место мој лични лимит иако сам тренутно

веома срећна јер заиста радим један леп посао. Дипломирала

сам на Факултету политичких наука и Факултету драмских уметности (Одсек драматургије),

радила разне послове пре-ко маркетиншких агенција до новинали увек писала. Кроз

тај сценаристички сегмент по-чела сам хонорарно да радим

за радио и телевизију, имала сам неколико запажених и наг-

рађиваних пројекта и остала. У телевизији сам прошла и још увек пролазим разне сегменте, али сам срећна што сам ишла на снимања, путовала, прошла кроз ноћи монтажа, кроз програме уживо (сценариста сам Беовизије, Дечијих песама Европије, прошлогодишњег и овогодишњег избора за домаћег представника на Песми Евровизије, хуманитарних и live емисија Телетон и сл.), уредничке послове, а сада се негде на месту одговорног уредника моје мале али лепе редакције осећам као менаџер.

Гроги: Да ли сте задовољни послом који радите?

Н.Д: Нисам, јер сам доласком у ову редакцију очекивала много већу подршку за остварење свог циља, а то је повратак некадашње славе коју је мој програм некад имао. За годину и два месеца откад сам ту нешто се променило, направили смо тинејџерску серију Прији Ближе, нови циклус квиза Здраво, Европо, кренуло нам је ново "На слово, на слово", али и даље имам утисак да је тај програм некако невидљив. Недавно нам се у редакцију вратио и господин Џон Тимоти Бајфорд, аутор најлепших серија за децу, и надам се да ћемо уз његову подршку успети да добијемо још већа крила. Све друго сматрају поразом.

Гроги: У чему је лепота ваше професије?

Н.Д: Пошто се код мене судара мало више професија, у овом тренутку и уредник и креативац одговорићу из визуре писца лепота је јер можеш да живиш од оног што измислиш. А то заиста мало људи може да каже.

Гроги: Како изгледа припрема за једну вашу емисију? Ко учествује у реализацији програма? Које време је потребно да се уради замишљено?

Н.Д: Припреме почињу од најважнијег ИДЕЈЕ. Онда гледамо шта је најбоље у њој, каква би емисија то требало да буде, коме се обраћа, шта пропагира. Консултујемо се са психологом, на чему ја инсистирам, јер нам је потребан неко ко најбоље коренсподира са данашњом децом. Деца се мењају, то је посебно изражено у великим срединама, а велики допринос томе, нажалост, дао је и развој технологије. Када се заједно са уредником емисије договори концепт, онда се укључује најбитнији човек, продуцент. Ми, креативци, често ратујемо са њим јер је код њега "кључ од касе", и због тешке финансијске ситуације, често смо принуђени да "идеју" прилагођавамо могућностима. После се бира редитељ који је задужен за остали део екипе, директора фотографије, што је данас од великог значаја, сценографа, костимографа, музичког сарадника. То би био неки, назови ауторски тим емисије, с тим што сваки сектор има своје подсекторе. А кад заврши снимање, онда почиње монтажа и постпродукција. Дуг је пут и нимало једноставан, али кад се нешто напокон заврши, та срећа је непрепричљива.

Гроги: Рецепт за приближавање културе гледаоцима?

Н.Д: Нажалост, не знам да ли га имам. Држава је у великој кризи, а самим тим и култура. Јуди су оптерећени свакодневицом и борбом за преживљавање. Телевизија постаје најефтинiji вид забаве и ту је наша шанса.

Што би рекао мој директор, против шунда код нас не може се борити балетима и концертима класичне музике, јер ће гледаоци, нажалост, пребацити на реалити чије неадекватно име не бих помињала. Може се борити програмима који ће негде бити спој укуса већине, али кроз које ћемо гледаоце, посебно младе, нешто и научити. Спремамо такву серију, за сада је радни назив "Главом кроз слике", серија је авантуристичка, прати невоље двоје дванаестогодишњака који упадају у слике наше баштине у време настанка истих. То је добар начин да сазнају нешто о нашим највећим сликарима и њиховим најважнијим делимима, а да опет добију од телевизије оно што је младима императив, забаву. Наше је да им кроз ту забаву провучемо и мало културе. Ето, рецимо да је то пут.

Гроги: Да сте у прилици да правите програм за средњошколце, на којим предметима би сте инсистирали, шта би сте очекивали од професора а шта од ученика?

Н.Д: Средња школа је преломна за младе људе, а мислим да је систем образовања није добар, посебно не у ово време када се све окренуло. Ја сам некад устајала својим професорима, сада када обилазим неке школе, мени је језива та недисциплина и то да професор мора да надгласава ђаке. Волела бих да ме неко демантује. Градиво треба поједноставити, увести и разне сегменте праксе, користити у настави што више савремених медија интернета, ју-тјуба и сл. Тинејџери су ионако доволно окупирани питањима сопственог постојања на овом свету ко-

СВЕТОСАВЉЕ

ји у себе укључује много тога, и није им баш једноставно да напамет учешајеве и имена глиста (немам ништа против биологије, слушајан пример). Свака визуелизација је добро дошла, једно позориште је много корисније од тога да читају нешто што није за њихове године, па чак и добра филмска екранизација. Један лекар на часу више ће им приблизити хемију него учење напамет неразумљивих формулa. Све су то неке иницијативе које зависе од наставника и професора. Жао ми је због свих ових штрајкова, али разумем захтеве они су ти који би требали бити плаћени од посланика јер васпитавају будућност ове земље и морају бити плаћени за то. Од предмета бих (уз ревизију програма) увек инсистирана на језику и историји јер су они основ да нашаје културе.

Гроги: Како да школа постане идеал?

Н.Д: Мислим да сам претходним одговором делимично одговорила и на ово питање – идеал ће постати само ако се наставници буду осећали добро и трудили и борили за децу пажњу; деца желе (а не под присилом) да стичу нова сазнања и шире видике.

Гроги: Да ли је могуће провести један дан са вама, у редакцији Дечјег и Школског програма?

Н.Д: Апсолутно редакција је отворена за све, она је део јавног сервиса ове земље а посебно за своју публику.

Мина Петрић IV-1

Свети Сава 2011.

КОНЦЕРТ ПОПУЛАРНЕ ИНСТРУМЕНТАЛНЕ МУЗИКЕ

Концерт популарне инструменталне музике

Још један напоран дан у низу, ништа необично-живот. А, затим, младост, музика, препород-живот је леп. Одлазим с посла, насмејана и задовољна.

За ову промену расположења захваљујем члановима музичке секције под диригентском палицом Разије Шпановић, проф. музичке културе.

На концерте музичке секције наше школе одлазим још од времена када сам и сама била ћак и не памтим да је било истих, а ни сличних. Увек нешто ново, другачије, боље. Најбоље од свега је што, поред публике, уживају и учесници. У ствари, они шире позитивну енергију и преносе је на публику. Успели су да споје лепо са корисним; сваки њихов концерт, поред задовољства, доноси и нова сазнања. Учење кроз забаву трајно остаје у њиховој свести, за читав живот. На досадашњим концертима до-

мириали су хор, оркестар, солисти, а мање заступљени били су инструменталисти, зато је ово музичко вече било у њихову част.

Концерт популарне инструменталне музике, а поводом Дана школе, почeo је озбиљном музиком. Ученици, виолинисти и пијанисти, провели су нас кроз барок, класицизам и романтизам, изводећи најпознатија дела А. Вивалдија, Х. Диверноа, Ј. С. Баха, Ф. Ј. Хајдна, В. А. Моцарта, Бетовена. Прилику да покажу своје умеће имали су и наши најмлађи, ученици седмог разреда.

Многи филмови познати су, управо, по музici. Стога је други део вечери био у знаку филмске музике. Истакла бих спонтаност извођача, који су доčarали нумере Негде иза дуге, Љубавну причу, Баладу за Аделину, River flows in you, Besame mucho, као и музику из филмова Кум, Пинк Пантер, Страст и Балкан експрес. Плесни пар је својим изванредним наступом

употпунио атмосферу вечери и најавио део забавне и народне музике.

Могли смо да уживамо у шпанској, мексичкој, македонској и српској народној музики. Гитаристи и трубач су својим умећем активирали и публику која се једва суждржала да не заигра Ужишко коло са фолклорном групом, која је, уз пратњу хармонике, клавира, фруле и гитаре, обележила крај музичке вечери, наравно, до следећег наступа.

„Музико! Ти си изван света, свет за себе. Ко код тебе свије гнездо, тај живи изван стоећа!“ Овим речима Романа Ролана наши музичари су послали поруку свима који су ужivalи у овој вечери и позвали оне, који се још увек нису определили за музiku, да им се пријуже.

Марија Џеровина,
професор

ПРОЈЕКАТ Е-ШКОЛА

Проглашењем победника такмичења за најбољу електронску лекцију из енглеског језика и информатике, као и панел дискусијом на тему „Учење у 21. веку – нове тенденције“, завршен је први део пројекта „е-Школа“ који спроводи група студената Универзитета у Нишу уз подршку Програма „Партнерство за образовање и развој заједнице“ (ПЕЦД програм).

У циљу модернизације наставе у средњим школама, размене добре образовне праксе и поспешивања сарадње наставника и ученика путем интернета, студенти су октобра прошле године покренули портал www.nasaskola.net као јединствен у Србији по томе што спаја електронско учење и друштвено умрежавање.

Како би се гимназијалци мотивисали да преузму активну улогу у свом образовању и уверили да учење може бити занимљиво, организована су такмичења за најбоље лекције. Раније је одржано такмичење из српског језика и математике, а на управо завршеном такмичењу из енглеског језика и информатике победници су: Миодраг Мијајловић „Рачунарске мреже“ (1. место), Стефан Николић „Базе података“ (2. место) и Бранислава Живковић „Clothes – vocabulary and idioms“ (1. место), Наталија Кандић „Сленг“ (2. место).

Пријављене лекције су се оцењивале тако што су за њих могли да гласају сви чланови сајта [nasaskola.net](http://www.nasaskola.net) при чему је свако могао да гласа само једном за одређену лекцију. Сва-

ка лекција је оцењивана оценом између 1 и 5 а победник је она лекција која на крају такмичења има највишу просечну оцену. Поред оцене коју дају корисници сајта [nasaskola.net](http://www.nasaskola.net), лекцију је оцењивала и професорска комисија која је имала по једног члана из гимназија.

Критеријуми на основу којих су лекције биле оцењиване су тачност, креативност, оригиналност у приступу, степен коришћења мултимедијалних садржаја, степен у коме лекција прати школско градиво и јасноћа тј. колико лекција јасно представља градиво.

Представник Гимназије "Светозар Марковић" из Ниша, Миодраг Мијајловић, ученик одељења I-5 је као најмлађи учесник такмичења освојио прво место на овом конкурсу, а ментор ученика је Жаклина Ефтимовски, професор рачунарства и информатике.

Ален Хоцић I-5

Из штампе

САНУ укратко	
▶ Прва замисао за учену друштво –	Димитрије Тирол 1833.
▶ Друштво српске словесности –	7. новембар 1841.
▶ Српско учену друштво –	29. јул 1864.
▶ Српска краљевска академија –	11. новембар 1886.
▶ Први председник:	Јосиф Панчић
▶ Садашњи председник:	Никола Ђајдин
▶ До сада 20, председника	
▶ Прва жена: Исидора Секулић	
▶ Укупно чланова данас: 291 (23 жене)	
▶ Најстарији: Илија Обрадовић (1911)	
▶ Најмлађи: Исидора Жебељан (1967)	

Српска академија наука
и уметности укратко

Ученичка компанија "Candela", која је основана у оквиру пројекта Junior Achievement Serbia, а којом руководе ученици наше школе, организовала је хуманитарну продајну изложбу "Ускрс 2011" са које је сав приход од продаје ускршњих јаја отишао за изгрању Сигурне куће у Нишу.

Изложбу је свечано отворио наш истакнути уметник Александар Блатник 19. априла у просторијам РамАрта. Изложба је трајала два дана. Велика посвећеност, као и продаја која је остварена, дају нам за право да верујемо да је изложба била изузетно успешна. Посебну пажњу су привукли специјални гости из Холандије који су били на размени ученика, а имали су велику жељу да учествују у једној тако организованој хуманој акцији коју је финансијски помагао Ротари клуб из Ниша. Топлу

Владан Вукић III-4

Свет школе

атмосферу која је владала за време трајања изложбе, додатно је загрејао професор енглеског Душан Абрамовић извођењем популарних песама на акустичној гитари.

Хуманост ове акције су препознали и ученици Уметничке школе који су заједно са нашим ученицима и осмишљавали и бојили дрвена и гипсана јаја. Идеја за саму акцију потекла је од професорке хемије Душице Мильковић, а професорка ликовне културе, Верица Стојановић, саветима је помогала ученицима да обое јаја.

Посебно радује чињеница да је велики број младих људи био присутан на изложби, што говори у прилог томе да су препознали сву величину хуманости која треба да представља светионик и путоказ свима у овим тешким временима када систем вредности готово да и не постоји.

Остаје жал што медијске куће нису активније испратиле овај догађај, који је заиста вредан пажње, а све због начина политичке борбе једног лидера, која је у том тренутку "заслуживао" медијску паж-

њу. Непримерено је да овакве акције којих, нажалост, нема често, остану засењене од стране политичара који и онако свакодневно заузимају већину простора у медијима.

Иронично је то да у Србији најлакше најлакше пролази у штампи када се догоди нешто лоше (напад циглом на ученика наше школе; позив неког шаљивције на колективно самоубиство (!) на форуму сајта неше школе, прим. аут.), а да се овакве и сличне акције врло тешко, готово немогуће, пробијају кроз масу отпада којим медији свакодневно затрпавају наше суграђане. Ипак, остаје нада да је порука коју смо послали са ове акције доспела до оних којима је била упућена, а то је да нису само и да ће се овакве акције наставити и у будуће. У том смислу, ученичка компанија "Candela" ће са задовољством прихватити организацију сличних догађаја хуманог карактера и позива све друге организације и појединце да следе наш пример.

Владан Вукић III-4

Свет школе

"Ко ништа није урадио, ништа и не зна" (Карлајл)

НАУК НИЈЕ БАУК З

Наук није баук је фестивал који већ трећу годину за редом организује наша школа. Много ученика школе сваке године се радо укључује у организацију и припрему фестивала и то месецима пре догађаја. Тих дана у нашој школи се увек осећа нека посебна атмосфера. Сви смо у ишчекивању, сви жељимо да догађај што лепше прође, да што више људи посети фестивал и увиди колико је наука лепа. Поред тог природног немира пуни смо и поноса јер смо део таквог догађаја који многи хвале већ годинама уназад.

и духом овај фестивал науке претворили у нешто заиста чаробно. Нама је било лепо, а посетиоцима још лепше. Речи нису довољне да би се описала та пријатна атмосфера и угођај, па ево и пар фотографија.

Отварање

Pavle Rantelović
photographer

Посетиоци

Хостесе

Исхрана

Само за фотографа :)

Логистика

Мајсторије из Италије

Предавање проф. Марјана Мишића

Праћени нашим и још неким другим примерима, многе школе почеле су да организују сопствене фестивале науке, па су се тим поводом поставке наше Гимназије, негде у априлу, нашле у Пожаревцу у ОШ „Доситеј Обрадовић“. Своју жељу и вољу како за науком тако и за промоцијом исте, Пожаревљани су показали кроз бројне поставке и одличну организацију. Најупечатљивији су били они најмлађи, који су већ у трећем разреду основне школе објашњавали експерименте симпатично и сликовито и врло озбиљно. Ученици наше школе су донекле увеличали догађај и донели нове идеје.

Организатор сарадник и учесница Фестивала

С обзиром да је тамо било и других учесника из различитих крајева Србије, ово искуство је значило и нама, да помешамо идеје са другим младим људима из наше земље и створимо споне и разне могућности за сарадњу. Било је то дивно искуство и још једна потврда да млади воле научу и да уз малу помоћ и мотивацију одраслих могу да постигну много.

Ана Станојевић
ФОТОГРАФИЈЕ: Павле Ранђеловић

Поставка "Насиље у породици", социологија

Професорка Душица прославила је рођендан на фестивалу

ХЕМИЈА У СВЕТУ БОЈА

Дана 19. априла 2011. године, неколико дана пред Ускрс, у Гимназији „Светозар Марковић“ одржан је огледни час на тему „Свет бој“. Огледни час организовали су професорка хемије, Душица Миљковић, и ученици одељења 4-7 и 4-8, у сарадњи са професорима и ученицима средње Уметничке школе.

Ученици су били подељени у неколико група. Држали су предавања о различитим типовима природних и веш-

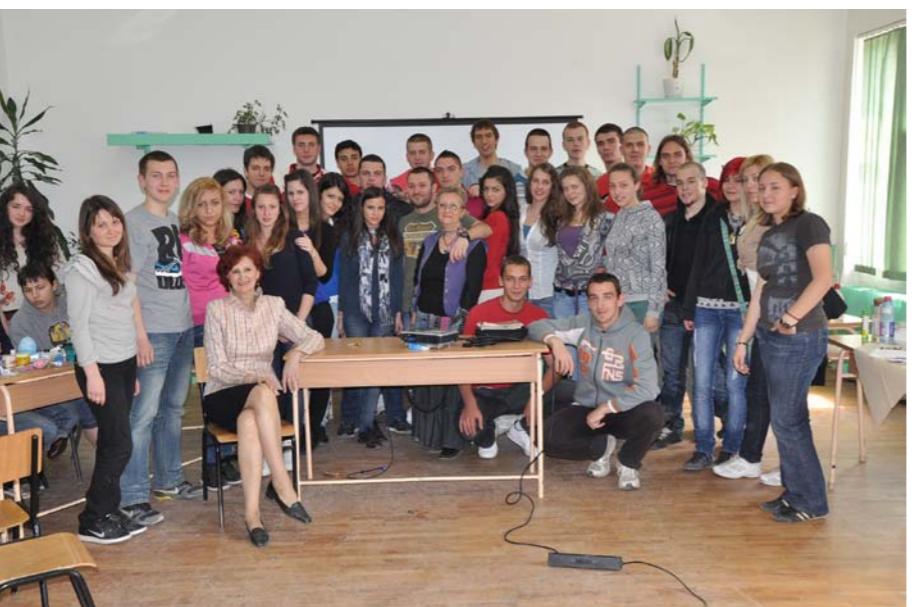
тачких боја, историјату и њивовој употреби, док су ученици Уметничке школе вешто осликовали ускршња јаја. Ученици су укравашавали разнобојно цвеће, већ офорбани јаја и шарени колачи. Рецитовали су се стихови Рембоа „Самогласници“.

У паузама између предавања група, публику су забављали водитељи програма, Милан Јоцић и Јелена Јонић, као и професор енглеског језика, Душан Абрамовић, који је песму „True Colors - Cindy Lauper“ изводио на гитари.

Огледни час протекао је у пријатној атмосфери и представио је публици најинтересантније стране хемије.

Овај несвакидашњи час представљао је величанствено финале четврогодишњег рада на часовима хемије. Испоставило се да хемија може да се учи, боји, рецитује, пева и оцењује. Уживали смо и запамтили за цео живот.

Сталетовић Тијана 4-7

И МИ НОБЕЛОВЦА ЗА ТРКУ ИМАМО И ПОНОСНИ СМО НА ТО

Годишњица добијања Нобелове награде је код сваког народа значајан догађај. Ми смо, такође, поносни на свог нобеловца. Поводом педесетогодишњице добијања награде, ученици другог и четвртог разреда са својим професорима организовали су пригодан програм. На паноима су изложене фотографије везане за Андрићево детињство, стваралачки период и грађевине које се највише спомињу у његовим делима. Изразито лепе мисли из Андрићевих романа које је на латински превела наша професорка Симић Данијела употребуниле су изложбу. На почетку смо чули нежну севдалинку „У лијепом старом граду Вишеграду“. Многи су је тог тренутка први пут чули. Отпевао је уз гитару Лука Милојковић. Током програма читани су одломци најлепших Андрићевих текстова: „Стазе“, „Ex Ponto“, „На Дрини ћуприја“ „Мост на Жепи“, „Лили

Лалауна“. Уз то, неке одломке из романа „На Дрини ћуприја“ казивали смо на француском, немачком и енглеском језику. За све ово су нас припремили професори страних језика: Душанка Тошић-Милојковић, Мирјана Стојковић, Славица Мишић и Елизабета Милошевски. Целу ову причу су склопиле и замислиле наша библиотекарка, професор Зора Лекић и професор српског језика, Невенка Божковић. Све се одиграло у холу школске библиотеке уз присуство већег броја ученика, родитеља, професора, али и неких гостију из Холандије који су се ту случајно затекли и били су врло задовољни. „Речи имају чудесну моћ, а лепота њиховог казивања од стране ученика одјекиваће још дugo у нама“, записала је професорка Снежана Ранђеловић.

Марко Стојановић и Александра Вранић 2/2

ХОЛАНДАНИ МЕЂУ НАМА

Гимназија „Светозар Марковић“ у сарадњи са гимназијом из Холандије је организовала конференцију са називом „My Speech“. Ради се о вишедневном дебатовању на теме везане за положај младих у свету, актуелна друштвена дешавања у свету, као и положај наше државе по питању чланства у Европској унији.

Пројекат сарадње две школе - Гимназије „Светозар Марковић“ и Гимназије из града Венло у Холандији подразумевао је долазак 18 ученика и 3 професора у наш град. Ученици су били смештени код својих вршњака из наше школе од понедељка, 18. априла до петка, 22. априла. Централне активности пројекта су биле усмерене на дебате на енглеском језику, које су биле вођене од уторка до четвртка.

У понедељак, 18.04. у 20 је био одржан први састанак у просторији мале сале СКЦ. Састанак је подразумевао упознавање учесника пројекта.

Уторак пре подне било је време предвиђено за дебате, које су се одвијале у просторијама

Дома ученика од 9:00 до 13:00. У уторак увече, од 20:00 била је пројекција филма о дебатерима у просторији мале сале СКЦ.

За среду пре подне су биле предвиђене исте активности као претходног дана. У среду увече је било одржано етно вече са почетком у 20:00 часова у просторијама Гимназије.

Четвртак пре подне садржао је активности сличне као претходна два дана, у истом временском периоду. Четвртак поподне (од 15:00 до 18:00) био је предвиђен за финалну дебату у сали Нишког културног центра.

Ово није први пут да Гимназија „Светозар Марковић“ покреће иницијативу на плану сарадње са школама из иностранства, али је први пут да је сарадња покренута по питању дебатовања на енглеском језику, тако да гимназијалци развијају вештине не само на пољу дебатовања већ и примене страног језика.

Жаклина Ефтимовски, проф.

ФИЗИЧАРИ У РУМУНИЈИ

Од 15-17. априла одржан је већ трети пут међународни скуп „Наука и друштво“ (Science and Society) ове године у граду Дробета-Турну Северин на обали Дунава у Румунији. У односу на прошлу годину повећао се број учесника, тако да су поред стандардних гостију из Ниша и Крајове, били присутни представници из града домаћина као и из Кладова.

За нас ћаке је било организовано такмичење у изради задатака из физике, као и заједничка вечера са румунским колегама. Што се тиче такмичења од 4 разреда, ми смо освојили 3 прва места и то: Иван Стошић I8, Јелена Алексић IV8 као и Данило Делибашић, бивши ћак наше школе, сада студент ПМФ-а у Нишу.

Учествовали су још и следећи ученици: II8 Никола Андрејић и Теодора Ђорђевић, III8 Игор Ђорђевић и Милена Тошић, IV8 Светислав Ђирић а од наших бивших ћака Петра Лакета, Ненад Живић и Никола Филиповић. Били смо у пратњи професора физике Љубише Нешића, Горана Ђорђевића и Горана Ристића као и професорке енглеског језика, Душице Симић.

Румуни су се ове године показали као јако добри домаћини. Имали смо веома занимљив туристички програм. Првог дана смо посетили Археолошки музеј са великим парком као и остатке древног Трајанског моста преко Дунава. Увече смо прошетали главном градском улицом и сели у кафић на пиће. Оно што нисмо могли а да не приметимо, је

то, да су већ око 9 сати, улице опустеле и ретко кога можете да срнете на улици. Вероватно имају другачији живот, што се показало и пре две године у Крајови.

Наредног дана смо видели статуу краља Децибалуса уклесаног у камену. Висином од око 40 метара, чини је највећом каменом структуром у Европи. Нисмо могли да пропустимо прилику да се провозамо Дунавом на туристичком бродићу, код града Оршове.

Све у свему, јако интересантно, и надам се да ћемо и наредних година имати прилику да путујемо, тада можда и у други град.

Игор Ђорђевић III-8

Je t'aime d'ici jusqu'aux étoiles...

У нашој школи је пре око годину и по дана оформљено билингвално одељење за француски језик. Једна од многобројних активности у њему јесте и размена ученика са побратимљеном гимназијом "Lycée de l'Authie" из града Doullens-a на северу Француске. У периоду од 5-12. априла, боравили смо тамо, а били смо смештени код ученика које смо ми угостили јесенас. Овако је отприлике изгледао наш боравак...

1. дан, уторак, 5. април

Испред гимназије "Lycée de l'Authie" стигли смо у поподневним сатима. Прво смо се поздравили са старим пријатељима и поздравили нове, а затим кренули на пријем у школи и обилазак. Нешто касније смо, уморни од пута, у пратњи својих домаћина, кренули ка њиховим кућама.

2. дан, среда, 6. април

Након доручка, преподне

смо провели присуствујући неколицини њихових часова, који се по многочemu разликују од наших. Француски ћаци у школи проводе време од 08:00 – 17:30 часова, а часови им трају по 55 минута.

После часова, посетили смо градове Amiens и Arras. Arras је главни град области Nord-Pas-de-Calais, на северу Француске. То је град из римског времена, са око 50 000 становника, изузетно модернизован и лепо уређен.

3. дан, четвртак, 7. април

Након пар часова у школи, упутили смо се ка градској општини, на пријем код градоначелника. Завршивши пријем, поново смо се упутили ка школи, а онда је неколицина ученика отишла у посету болници, за коју су рекли да је изузетно добро уређена и чиста. Затим смо сви заједно кренули да посетимо тврђаву, катакомбе, као и затвор за жене

из 16. века. Тврђава је изграђена за време владавине краља Франсоа и спада у доста стари и важну знаменитост ове земље.

4. дан, петак, 8. април

Након одржаних часова, којима смо врло радо присуствовали, учествовали смо у дискусији са професорима о разликама између француског и српског образовног система, што нам је пружило прилику да још понешто занимљиво сазнамо. Након ручка, отишли смо у Amiens, главни град области Picardie, у којој смо и били. То је град од око 130.000 становника, који је врло модернизован. У њему смо посетили највишу катедралу у Француској, која је из 13. века и изграђена је у готском стилу. Пењући се на њен торањ, уз више од 300 степеника, открили смо прелеп поглед који се пружа ка целом граду. Завршивши посету катедрали, са нашим друговима смо кренули у град... Тамо смо шетали и ишли у куповину. Нешто касније, отишли смо и на куглање. Мало су они нас побеђивали, мало ми њих, али то нам, на крају крајева, и није било битно, била је битна чињеница да смо заједно и да нам је лепо.

5. дан, субота, 9. април

Био је то дан за активности. Кренули смо рано ујутру и путовали око 2 сата, да бисмо се зауставили негде у близини мора. Одатле смо кренули пешака од једног ка другом граду, преко мора, по осеци.

Пешачење је трајало око 2 сата. Пролазили смо кроз воду, траву, каменчиће... Било је пар падова и мало више вриске, али на крају пута сви смо били срећни и наслеђани. Следећа активност јесте пењање по дрвећу. То је изузетно популарна атракција, која има неколико нивоа тежине. Према речима оних који су се пењали, а међу њима било је и оних који су имали страх од висине, добро је ако желите да се ослободите тог страха, а и да изгубите коју калорију, јер вас препреке терају да се непрестано крећете и улажете снагу и напор. На крају овог дана, већина нас била је прилично исцрпљена, али нам то није сметало.

6. дан, недеља, 10. април

Према домаћим обичајима, у Француској, недеља је дан за породицу, те смо овај дан провели на породичном ручку-вечери. Неки од нас посетили су град Touquet на обали мора.

7. дан, понедељак, 11. април
Последњи дан нашег боравка. Устали смо рано и још око 08:00 били испред гимназије... Ту смо се срели

наш претпоследњи дан. Он је био предвиђен за пут у Париз, град љубави, светlosti и моде. У њему смо посетили трг Конкорд, музеј Лувр, и још неколико дивних знаменитости. Онда смо ишли на крстарење Сеном, и на тај начин, из потпуно другог угла видели најбитније грађевине овог града. Сви смо остали без даха због прелепе Ајфелове куле из 1889, најпознатије грађевине модернијег доба, као и катедrale Notre-Dame, која је завршена у 14. веку. Када се ово занимљиво и поучно путовање завршило, остало нам је још мало времена за одлазак до саме Ајфелове куле и Лувра. То време успешно смо искористили и поподне кренули у Doullens. Последњу ноћ провели смо заједно, у једном бару у центру града играјући билијар.

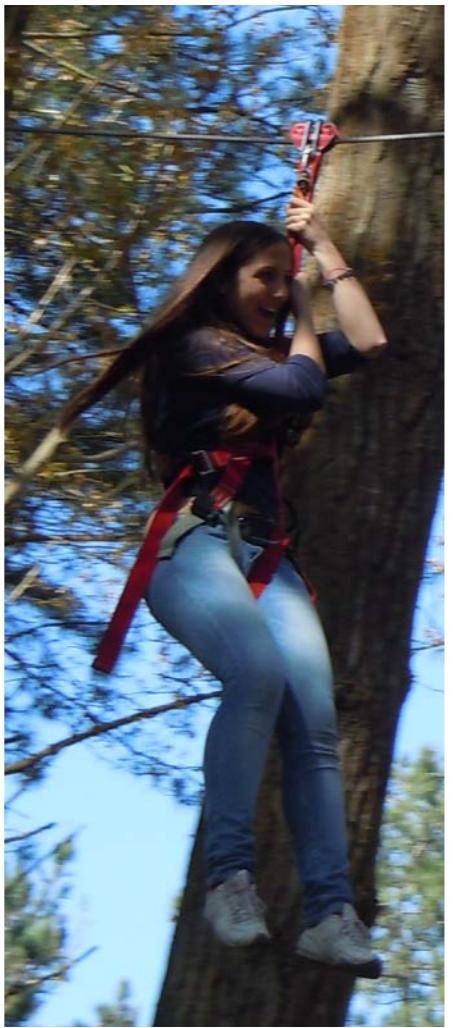
8. дан, уторак, 12. април

Последњи дан нашег боравка. Устали смо рано и још око 08:00 били испред гимназије... Ту смо се срели

са нашим друговима и другарицама... Свима нам је било прелепо претходних недељу дана, али тог јутра били смо неизмерно тужни јер се растајемо. Кренули су последњи загрљаји... пољупци... прве сузе... Тај растанак свима нам је тешко пао.

Али смо нешто једни другима сви обећали. Остаћемо у контакту и трудићемо се да се виђамо и чујемо што чешће. Схватили смо да је највредније што је остало након овог преплог путовања пријатељство које ће трајати заувек.

Љубица Обрадовић II-9

ПОЗОРИШНА ТРУПА ГИМНАЗИЈЕ "QUE DU BONHEUR"

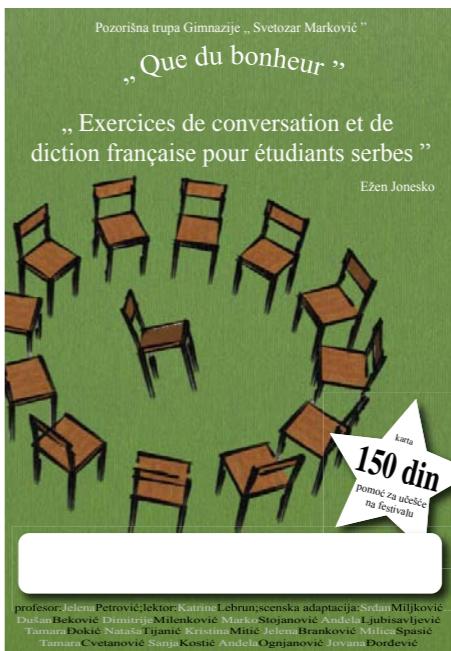
Речи "француско позориште", изговорене од стране професорке Јелене Петровић, нашим ученицима од првог до четвртог разреда, звучале су немогуће. Сама помисао на глуму на француском језику изазвала је сумњу, многе недоумице, али и велику радозналост и жељу ученика да се упусте у нову авантуру, да се опробају у новим стварима, и да се, наравно, друже и склапају нова пријатељства. Зато су основали трупу "QUE DU BONHEUR" и заједно, држећи се за руке, упловили у "непознате воде". Љубав према француском језику, глуми и дружењу, био је прстен који их је повезивао. Вредно су радили, пуно пута и суботом, састајали се ван школе, заједно писали преводе, делили савете, помагали се, падали, али и устајали, и тако изнова... Уз помоћ лекторке Катерине Лебрун усавршили су изговор, глумац из Луткарског позоришта, Срђан Миљковић, помагао им је око сценографије.

Комад је, пре свега, духовит, апсурдан, али је и филозофске природе. Сцене су биле из свакодневног живота, рађене уз пуно смеха, падања са столица, ентузијазма, али и пуно труда и зноја.

Без финансијске помоћи школе морали су сами да се побрину за костиме и сценографију. Гостовали су на телевизији Belle Amie и Zona, која је претходно одрадили репортажу о њиховој трупи у

школи, како би најавили своју прву представу и позвали све љубитеље француског језика и доброг смеха да их подрже.

На крају је тринаест белих вitezова, јер су свакако били и заслужили тај епитет, уз помоћ само тринаест столица извели своју представу "Вежбе конверзације и дикције француског језика за српске студенте", први пут 16. априла у Студентском културном центру, да би скupili новац

за учешће на фестивалу у Београду.

Клуб је био препун. Током представе владала је потпуна тишина и сви, у почетку скептични, на крају су били одушевљени и изненађени, а глумци су прокоментарисали да су превазишли себе. Утиске о представи изрекли су и глумци, ученици:

Анђела Огњановић (III-7): "Презадовољна сам нашем премијером. Пренели смо

своју позитивну енергију и на публику. на крају, громогласним аплаузом су исказали своје одобравање и одушевљење. Тада сам схватила да је наша представа и тај доживљај испуњености био вредан уложеног труда."

Милица Спасић (I9): "Свакако је ова представа, наше дружење и одушевљење публике плод нашег рада, и упркос падова са столица, који су се десили на премијери, сви су били очарани и без замерки; чак су се ти падови савршено уклопили у овај комад апсурда Ежене Јонеска и били су подржани и прихваћени са осмехом, како од стране публике, тако и од стране самих глумца."

Четири дана касније пружили су прилику и ученицима наше школе да уживају уз пуно смеха у њиховој представи у Дому ученика, али, нажалост, без превода, па гледаоци већину текста нису разумели, али су им се допале глума и сценографија.

Пуни ишчекивања, наде и ентузијазма, наступили су на фестивалу у Београду, у Позоришту 78, и тамо су заузели 2. место, али су добили и специјалну награду за најбољу сценографију, што је њима пуно значило и на шта су јако поносни. Члан жирија, Алејис Мессамер, рекао је, после одгледане представе, како је ово прва права представа на том фестивалу! Поред постигнутог успеха,

најлепше је било дружење са трупама из Белгије, Турске, Црне Горе, Мађарске...

Трупајет требало да учествује и на међународном фестивалу у Мостару средином маја, али због финансијских потешкоћа

није успела, што им је веома тешко пало.

Наши глумци ће још једномстати на "позоришне даске" 24. јуна на кеју и позивамо све заинтересоване да дођу да их подрже.

Свако ко жели, може да им се придружи следеће године јер у сваком од нас лежи скривени таленат и чека прилику да се искаже.

Милица Спасић I-9

Они који раде с младима, духом остају вечно млади

Интервју са проф. др Драганом Гајићем

Гроги: Молимо Вас да се представите нашим читаоцима.

Д.Г: Дакле, ја сам професор Драган Гајић, са Природно математичког факултета у Нишу, са Одсека за физику, и професор овдашњи. Предајем у специјалном одељењу за ученике са посебним способностима за физику. Предајем Основе механике и термодинамике и Астрономију и посебно сам поносан на то што радим у овој школи, зато што сам био ђак ове школе и зато што сам у почетку своје професионалне каријере исто тако радио у овој школи.

Гроги: Зашто вреди студирати?

Д.Г: Данас је, у ствари, потребно завршити што више школа. Потребно је што више знати,

с обзиром да је ниво знања данас много већи, него што је то било пре једно стотинак година. Данас, рецимо, сваки ученик, при чему мислим на просечне ученике, на оне који ипак владају материјом, знају више физику него што је знао, рецимо, Исаак Њутн. А Исаак Њутн, представља прекретницу у науци уопште, и кажу да је његова чувена књига "Принципија" једна од најзначајнијих књига у историји цивилизације уз, свакако, Библију која се наводи као најчитанија књига. Дакле, да би човек, у ствари, могао да се уклопи у савремени живот, неопходно је да много зна. И зато је, неопходно да студира.

Када се заврши факултет нисте завршили са својим уса-

вршавањем, треба стално да радите зато што се стално догађају неке нове ствари, и практично, ако човек хоће да не заостане у некој области, онда мора стално да се усавршава.

Гроги: Објасните нам шта све подразумева бити доктор наука?

Д.Г: Да би се докторијало, подразумева се један перманентан рад у науци. Кад завршите основне и мастер студије у одређеној области, онда морате да се усавршавате даље, да завршите докторске студије које трају три године, али не само то, потребно је да пишете научне радове, а да бисте могли да их пишете, морате да чitate доста радова, да анализирате, да пратите једну област, и то, у ствари, под-

разумева докторат. Бити доктор наука подразумева, да сте у одређеној области дали одређени научни допринос.

Гроги: Која област физике је ваша омиљена и зашто?

Д.Г: Ја сам докторирао у области "Теоријска физика плазме". Онда је моја посебна област интересовања Астрофизика, и ја сам од малих ногу био заљубљен у астрономију, још из времена када ми је мој отац, који је иначе географ, давао атласе, и онда сам ја, као клинац са седам-осам година, излазио, посматрао и учио које су звезде у једном сазвежђу. Иначе, област астрофизике је једна чудна област, што ја често причам, то кад ухвати, не пушта лако. Ја сам велики заљубљеник у небо и све те процесе који се дешавају на небу, и дан-данас са истим онаквим ентузијазмом који сам имао пре много, много година када сам тек почeo да се интересујем, приступам томе.

Гроги: Да ли сте студирали да бисте били професор?

Д.Г: То је тешко рећи, ја сам био солидан ђак у овој школи, и мого сам да упишем, као и сви вуковци у то време, шта хоћу, а моји родитељи су инсистирали да упишем медицину, што ја нисам хтео, чак сам и пошао да се упишем, и онда сам изашао са факултета не уписавши се, а мојима сам рекао да су затворили шалтер. То, наравно, није било тачно. У том тренутку ја сам осетио, да нисам за медицину. Мене је много више интересовала уметност у то време, глума и рецитовање, писање, ја сам као ђак писао доста поезију и тако даље, нисам био лош на том пољу. Али у то време у Нишу није било ни студија књижевности, глуме поготово, и онда је мени

у том тренутку, ваљда, та асоцијација на небеске појаве и звезде некако била најближе. Иако су далеко, оне су јако близу, и ја сам се одлучио да упишем физику и завршио сам физику. Логична последица тога је да сам постао професор. Био сам одушевљен што сам почeo да радим баш у овој школи, јер то је ваљда због тога што сам ја вербалан тип, волим да причам, и то ми је надоместило ту жељу да се бавим глумом и да причам људима, да их убеђујем.

Гроги: Какав је Ваш утисак о раду с младима? Средњошколцима? Студентима?

Д.Г: Ја сам одушевљен што радим с младима, јер они који раде са младима остају бар духом вечно млади, ја доста разумем и њихове потребе и њихово понашање које је данас другачије, него што је било када сам почeo да радим. Како су се сва та понашања мењала, ја сам то прихватао, и мени одговара тaj посао, и презадовољан сам. Чини ми се да никада не бих мењао тaj рад са младим људима ни за какав други посао.

Велике разлике између рада са студентима и средњошколцима нема, осим што је ниво излагања код ученика нешто нижи, али у принципу, однос студент/ученик – професор за мене је једнако важан и не видим ту не-ку значајнију разлику.

Гроги: Како гимназијалци могу боље да разумеју физику?

Д.Г: Физика је наука где је веома битно поставити питање како и зашто. Како се неки процес одвија и зашто се баш тако одвија. Морате себи, не само у физици него и у свакодневном животу, постављати таква питања, јер када будете себи постављали таква питања, лакше ћете разумевати оно што хоћете да разумете.

Гроги: Како видите данашњу средњу школу и данашњи факултет?

Д.Г: Ово је врло тешко питање зато што ја спадам у оне који врло критички гледају на све ово што се догађа у нашем образовању. Јако сам критички расположен када су те реформе које се спроводе сада. Мислим да реформа средње школе и реформа факултета где се прешло на тај такозвани "Болоњски" систем, овако како су код нас урађене, нису добре, и ту треба свакако још много радити. Оно што бих ја могао сада да кажем превазилази оквире овог интервјуа.

Гроги: Да ли сте током свог педагошког рада имали тренутке на које сте посебно поносни? А да ли је било оних које бисте заборавили?

Д.Г: Посебно сам поносан на оне тренутке када сам први пут дошао у школу. Био сам испуњен, поносан што радим у овој школи, зато што сам почeo да радим са људима који су били моји професори. Некако

ме у току мог рада прати тај глас да се добро разумем са ученицима, да сам им близак. За мене су посебно срећни ти тренуци кад ја видим да су они задовољни било тиме шта сам ја њима пренео, било тиме како се ја према њима понашам, и то ми представља највеће задовољство. И оно што ми такође представља задовољство једа, када их сртнем данас, видим да су то озбиљни људи и да су урадили нешто у животу и да су остали добри људи, ја то посебно ценим. Не морате да напредујете и усавршавате своје знање, али будите добар човек, то је битно.

А разочараوا ме управо та ситуација да има ученика који ме не памте. Или се праве да ме не знају. У сваком случају, не прија ми тако нешто, јер је мој циљ био да оставим свој печат код њих, да им пренесем нешто, да то упамте, али не само да упамте физички закон, него да упамте и ко их је научио да размишљају на такав начин.

Гроги: Постоји ли сукоб генерација? Професор-студент/ средњошколац

Д.Г: Ја се трудим да се код мене не осети такав сукоб, али постоји. Мој отац, који је био географ, једног дана је дошао и рекао да то више није школа у којој он може да ради јер су се ѡаци толико променили. Банална је прича, он је на почетку часа питао неког ученика који је рекао да није спреман да одговара и он му је дао један, да би се тај ученик јавио после дводесет минута да поправи оцену. Мене такве ствари не погађају, нећу тражити да одем у пензију због тога. Али природно је да такви сукоби постоје. Како се мењају ставови ученика, ме-

њају се и моји ставови. Многе ствари данас ја не разумем, али то је мој проблем и проблем генерацијског јаза који је неминован. Наравно, неопходно је да тај генерацијски јаз буде што мањи, али ипак постоји.

Гроги: Која су Ваша друга интересовања? Књиге? Поезија? Музика?

Д.Г: Ја волим да читам, читам свашта, никад нисам био без књига, увек сам нешто читao. Волим да сазнајем друге ствари. Волим да видим много што шта у животу, али не волим баш да путујем. Волим да путујем једино када су та путовања кратка. У сваком случају, волим да сазнајем не само што је везано за физику и за астрономију, једноставно, широк ми је круг интересовања. Књиге, поезија, музика, да. Музiku волим да слушам, не ову данашњу коју воле млади, то морам да кажем, ваљда је то та генерацијски јаз. У моје време су се слушали "Битлси", и таква врста поп и рок музике су остали мени драги. Данашњу музику све мање разумем или, једноставно, не умем да осетим тај тип "филинга" који, можда, ви умете. Волим филmove из тог времена. Поезију, свакако, пошто сам и сам писао песме. Нажалост, не да немам времена, него су у човеку та најтанија, најфинија осећања онда када је или сувише млад, или јако стар. Јер кад сте стари, онда се свега тога сећате, и умете да унесете једну дозу искуства у све то, а кад сте млади, онда имате бурна осећања, тако да мислим да најбољу поезију пишу људи у тим животним добима.

Гроги: Шта бисте препоручили данашњим генерацијама да прочитају, чују и слично?

Д.Г: Једино што у животу

нисам читao били су кувари, тако да моја идеја је да треба да читају што год им падне под руку. Оно што мене данас рецимо, посебно интересује то је тај однос филозофије и физике и ја бих препоручио једну фантастичну књигу "Тао физика", Фритјорфа Капре, која је јако добра, где се види једна паралела између источњачких филозофија и данашње савремене физике. Такође, врло су питке књиге Моме Капора, иако му пребацују да је сладуњав писац, али он има ту ноту носталгичности у себи, а ја сам, ваљда, у тим годинама када носталгија почиње да дрма, и он је мени исто тако близак.

Гроги: Аљубав? Некад? Сад?

Д.Г: То је тешко дефинисати, мислим да су данашње генерације у љубави много прагматичније, чини ми се да су наше генерације биле много романтичније. Мождам се само тако чини, можда сам и ја био такав. Ја нисам баш нека, много релевантна особа да говорим о променама у љубави, с обзиром да сам ја већ дуги низ година у љубави са вашом заменицом директора. У суштини, мислим да је то основна разлика, у том

ДА ЛИ ЈЕ СТВАРНО ТЕШКО БИТИ ФИН?

Завалила сам се у хотелју, гледам у кутију од које иначе добијам 60% свих животних информација. Рекла бих, образујем се, са једне стране. Са екрана ми се смешка Гораџа Поповић и објашњава како треба бацати стару храну из фрижидера и своју беседу завршава: "Да будемо као сав културан све. И није тако тешко бити фин".

Чекам аутобус у мноштву људи. Све од 7 до 77 година. Већ поменуто превозно средство наилази и сви се гурају да се што удобије сместе. Бакица (која ме је претходно свом снагом одгурала јер сам јој се нашла на путу ка улазним вратим) виче на људе јер не пазе на мало дете које се због својих димензија лако пробило кроз "борбене редове". Благо се смешим (баш као Гораџа Поповић) особама које ме газе и мирно гледају. Ништа им не говорим јер је нова кампања републичке владе о толеранцији оставила добар утисак на мене.

Гроги: Порука за крај?

Д.Г: Ако желите да разумете свет око себе онда никада не морате да превише верујете ауторитетима, али верујте њиховим аргументима, које сте проверили. Имајте у себи увек ту дозу сумње, она ће вас натерати да поставите та, врло значајна питања како и зашто. Доминантна ствар је разумети људе.

Мирјана Стојановић 3-8

казујем му свој крвљу писан домаћи задатак и поред свега, чисто рекреативно, с професорове тачке, добијам минус. За време одмора се налазим под пальбом „духовитих опаски“ својих другова из одељења на рачун моје килаже. Још једна прогутана кнедла. Седам за сто на коме пише: „Не жврљај по клупи. Није тешко бити фин“. И поред тога касније додисано „Не, није“.

На путу ка свом завичају, пролазим кроз још један „Ниш експрес третман“. Стижем кући. Скљокам се у хотелју сажвакана свом фином коју носи један радни дан. Мајка ми се љубазно обраћа, али ја немам снаге ни за одговор, а о љубавности и да не говорим. „Милена, ти уопште не умеш да се понашаш као треба! Ти си начисто подивљала!..“

Са екрана се смешка Гораџа Поповић.

Милена Добросављевић IV-8

2002.

ПОЗНАСТВО

ЦРНО - БЕЛО

Не заводи ме модри своде
Не играм
Ти си свод жедних непаца
Над мојом главом

Трако пространства
Не обавијај ми се око ногу
Не заноси ме
Ти си будан језик
Седмокраки језик
Под мојим стопалима
Не идем

Дисање моје безазлено
Дисање моје задихано
Не опијај ме
Слутим дах зверке
Не играм

Чујем познати псећи удар
Удар зуба о зуба
Осећам мрак чељусти
Који ми очи отвара
Видим

Видим не сањам

В. Попа, песник

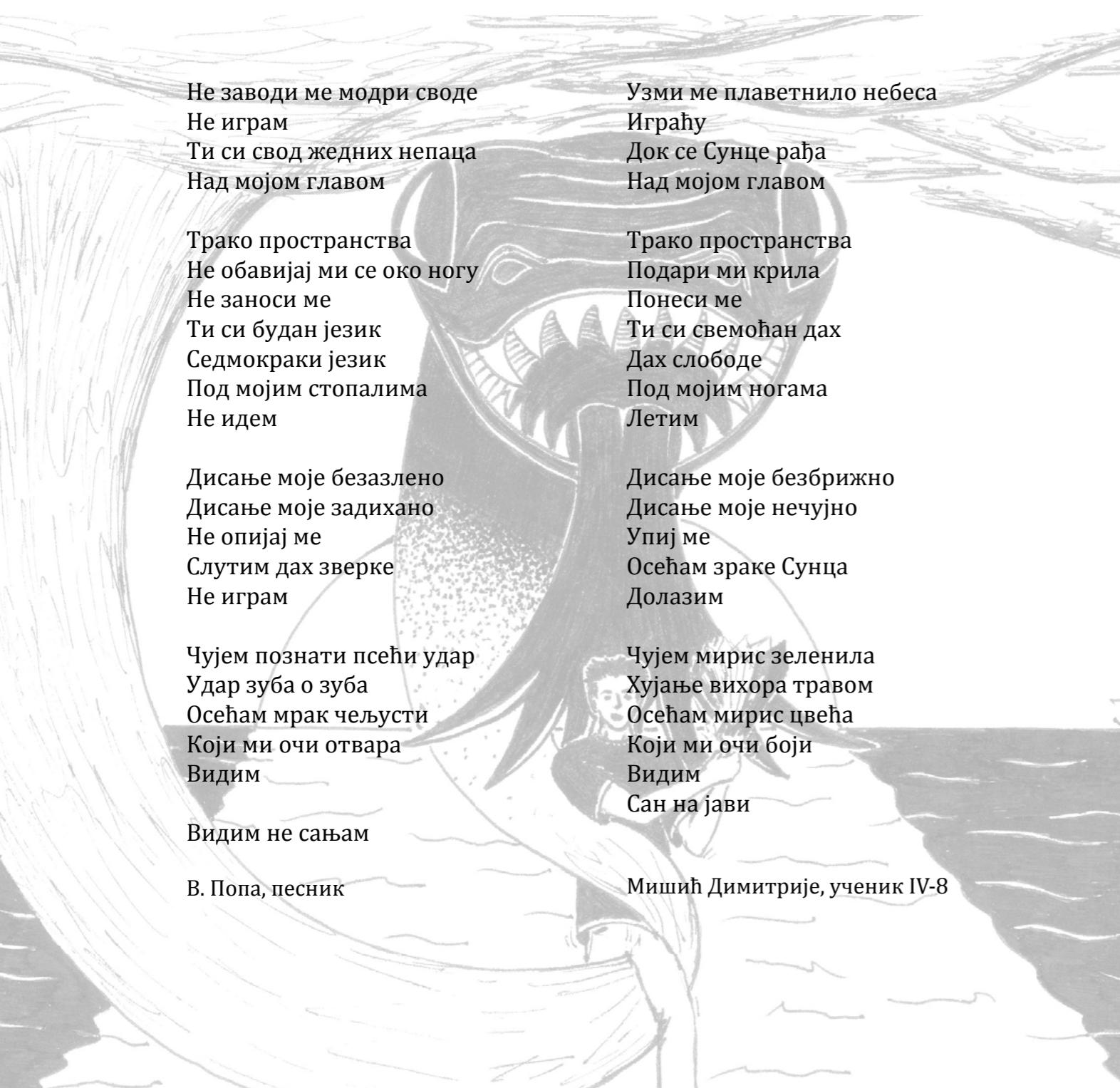
Узми ме плаветнило небеса
Играђу
Док се Сунце рађа
Над мојом главом

Трако пространства
Подари ми крила
Понеси ме
Ти си свемоћан дах
Дах слободе
Под мојим ногама
Летим

Дисање моје безбрижно
Дисање моје нечујно
Упиј ме
Осећам зраке Сунца
Долазим

Чујем мирис зеленила
Хујање вихора травом
Осећам мирис цвећа
Који ми очи боји
Видим
Сан на јави

Мишић Димитрије, ученик IV-8

УДНИЦАЗАЛУЊЕ

Од мртве школе пегла ми се баца,
професор ме жешће кичми,
мисли да је фаџа:
-Тражи само да се штреба,
смараша нас и мучи,
добро бре, да л' сте прсли,
ко још викендом учи?!

Исцимам се у седам,
не видим на очи,
извините што касним и час вам ометам,
ал' шта друго да радим?
-Сморим се к'о штетан...

На часу џоњам,
професор напео,
прозива ме да одговарам,
а ја пребледео...

Што ли нисам на фејс' остао,
с другари би се дописивао,
лајкови ударао, песме слушао,
и не би се овол'ко цимао...

Кући ме напињу,
не дају да бирам,
одма' да учим,
па после да кулирам...

Није истина кол'ко школа смара,
кенгури севају, много бедара...

Кево, све ћу да поправим,
не трипуј се само,
на фаџу стави кез,
кул смо - нервозе бе3!

Нећу да се кочим
и на муке ти стајем,
враћам се за пола чуке,
само још мало да промајем...

Штребаћемо после ја и ортаци,
кеве ми, кево,
бићемо одлични ѡаци!

Скицр конза

Суважмо ћирилицу

Луди Ацке

Оставите наду исред сви који улазите

Испаштање, бол, бес. Јутња, презир, самоћа. То је оно што вас чека у овој фуруни. Унутра је сваки следећи уздах све тежи, а сва сећања на оно што беше живот, боле. Пеку као ватра на голој кожи.

Овде влада непрекидно бука. Непрекидни немир испуњен звуцима завијања пуног туге и закаснелог покајања, а ипак тако је тихо. Нема звиждку ветра кроз грање, ни цвркута птица, ни песме разиграних клинаца у парку. Нема не-важних разговора о сутрашњем ручку, или синоћном проводу, јер ни ручка ни провода овде нема. Остају само непрекидне, дуге приче о грешним животима.

Искрени, дражесни смех не залази овде. Чују се само каткад иронични, празни грохоти Луцифера самог или некога ко је овде доволно доволно дugo да ништа од њега није ни остало, до голи сарказам и немир.

Овде годишњих доба нема: лишће не жути, не рађа се поново. Оно само пламти, вечно и неуморно, ослобађајући тако из себе огромну, неподношљиву топлоту. Нема ласта да лете на југ, ни снега да обели и улије трачак среће мученику. Не. Овде, око тебе, само су ватра, бол и хаос, који се непрестано обнављају произлазећи из нас самих.

Ленка Пауновић I₂

ПАКЛО

Једно тмурно јутро, пао сам у сан
да идем у школу био сам исувише уморан.

Будила ме мајка, све до пола осам
кад ме је пробудила нисам знао ко сам

Устао сам из кревета и на њу се издрао
а она ми је одговорила „ма иди у пакао“!

Вратио сам се у кревет и брзо успавао,
и за тили час опет сам сањао...

У паклу сам се нашао, никде никог не знам,
око мене само људи празни као бездан.

Кренуо сам напред вођен Дантеовим епом,
кроз девет кругова прошао, вођен знатижељом слепом.

Свакакве страхоте видео сам тамо,
и одмах сам помислио: „Што ме не пробуди, мамо“!

Мислио сам после пакла следи лепо нешто,
али корацима кроз таму ходао сам тешко.

Да ћу се пробудити из сна, почeo сам да се надам
али један још корак и кроз рупу сам почeo да падам.

Док сам падао, указаше ми се моје мане,
што сам љубитељ народњака алкохола и кафане!

Док сам се копрџао и вриштао у своме паду,
ни приметио нисам да се налазим у Сашином Гранду.

Сашин Гранд је био десети круг пакла
и у њему се скупљала сва најгора багра.

Унутра сам срео Фићу, Ђину, Милу,
а поред њих и Мићу, Марту, Јеку, Милу.

Ту такође видех Шемсу, Ђану, Гогу,
а са њима заједно Ђанија, Милета и Стоју.

Пресрећан сам био кад ме са њима позваше да певам,
али пред мене изађе Матић Сале,
рече ми да се уозбиљим и
да престанем да сневам.

Ој, млађани Марко, немој чинит грешку,
немој себи на леђа наносити муку тешку.

Ја сам био слеп кад је требало да видим,
да оваквог живота треба да се стидим.

Они као ја немају осећај за уметност и лепоту,
све што они знају је да слушају ову грозоту.

Иди сад одавде нек те води светлост јака,
извини се мајци и окани се народњака.

Марко Николић I-6

Шта види слика?

Усамљено, тужно стабло провирује кроз ограђено двориште у некој пустој области. Дрво је разгранато, али голо и тамно. Иза њега лежи једна расута бара. У даљини се назире тмурно небо, скривено иза високих планина. Све остало је жуто, осим мало зелене траве поред ограде.

Жута позадина изазива топлину у мени. Боје се претапају у мекана, глатка осећања. Као да је све равно, једноставно. Густо, тегет небо и барица најављују провалу облака. У првом плану јавља се дрво, које плаче, жуди за слободом. Ту везаност исказује ограда, која ограничава ширину око дрвета. Осећа се патња, бол.

Душа овог дрвета као да дозива птице да слете

“Где год је човек, тамо јеместа за добра дела” (Сенека)

Нико није жељео да помогне!

Племенити подвизи су једина крила која народ има. Племенитост зна само за човечност и несебичност. (М. Бећковић)

Петнестогодишњи Јован Стојановић, ученик Гимназије “Светозар Марковић” пристао је да са нама разговора о догађају који се десио прошле године на реци Нишави.

-Гроги: Када се то дододило и где?

-Јован: Данас 20. априла 2010. године шетао сам са друговима поред Нишаве када сам запазио дете у води како се дави.

-Гроги: Да ли је било пуно људи тога дана? Како су они реаговали?

-Јован: Да! Био сам запрепашћен сценом да је тога дана поред реке пролазило много људи, ако дела у коме се дечко давио, скупила се гомила од које нико није жељео да помогне.

-Гроги: Шта си ти одлучио у том тренутку?

-Јован: Иако сам физички слабији од већине мушкараца који су туда пролазили, ипак сам одлучио у моменту да му помогнем. Брзо сам се скинуо и скочио у воду. Вода је била ледена! Снажно сам замахнуо и успео да дођем до њега. Мислим да сам осетио да је померио мало руку. Иако сам се надао да ћу успети да га извучем на неки начин из воде, његова рука ми је исклизнула, река се нагло убрзала, а ја сам се у том тренутку почeo борити за свој живот. Једва сам успео да допливам до обале, и уз помоћ друга да изађем испред Каменог моста, јер низводно више нема кеја.

на њега, да се чује бар неки цвркнут, нека песма. Или пак, неког човека, или животињу да стане да се одмори поред њега. Потребно му је друштво. Као да је време стало, све је глуво. Осећа се благ мириз влаге. Живот овог дрвета је стао, треба му подстичај. Осећам дух ове слике, туѓу највише.

Неке људе ће можда ова слика оплеменити и дотаћи, онај људски инстинкт према природи, док ће други само проћи поред ње без имало осећања. Али то је већ ствар човека и његовог погледа на свет.

Маријана Илић I-3

-Гроги: Како си се тад осећао?

-Јован: Био сам збуњен и уплашен. Посматрао сам људе око себе, али нико није хтео да помогне. Сви су само стајали и гледали како се одвија ситуација. Један таксиста ми је понудио да мене, онако мокрог, и моја два друга, одвезе кући. Тек сам увече, када сам давао изјаве за разне новине, схватио драматичност ситуације.

-Гроги: Да ли се кајеш због тога што си ризиковао свој живот?

-Јован: Ни најмање! Опет бих то урадио. Разочаран сам у људе који су били тамо а нису помогли.

-Гроги: Како се сада осећаш када се сетиш целог догађаја?

-Јован: Тешко ми је! Неколико дана после тог нисам могао да спавам. Чак и сада, после више од пола године, понекад ми се прикажу слике и дечакова рука како ми измице. Још увек преживљавам тешке тренутке што нисам успео да га спасим! Надам се да ће ово осећање гриже савести временом нестати!

-Гроги: Надајмо се да ће наш град имати у будуће више оваквих људи као што је Јован Стојановић, а мање попут људи који су стајали тамо. Јер треба мислити и на друге и имати храброст борити се и за друге!

Софija Павковић I-2

Можда је наше постојање слобода, а можда само унутрашње двориште тамнице

Данас је мој драги осуђен на смрт. Или јуче, не знам, сад су ми јавили. Нећу бити присутна када га буду бесили, не волим такве представе. Његови пријатељи ће ићи. Не знам зашто, тамо иду они који се сладе туђом патњом. Да је неко други у питању, можда бих и ишла, али Мерсо је човек кога волим. Не желим да гледам како се његов живот гаси.

А како је почeo? Није ми рекао. Као да је то сматрао небитним. Нисам знала ни ко му је мајка (само знам да је умрла), а ни ко му је отац.

Чудан је човек био. Не знам како да га назовем. Можда, широк. И преширок за ову земљу. Чудно је и то како човек попут њега може да стане у минијатурни ембрион, као и сви ми. Његов ум је тако узвишен. Или је био узвишен. Јер оно што је високо ишчезне, а оно што је ниско иструли. А он је сада најниже што човеково тело може да буде. Само се надам да још увек не трули, пошто је пре сат времена извршена смртна казна.

Дивила сам му се. Осим у тренуцима када ми није говорио да ме воли. Тада сам се

Марија Првуловић IV/3

„На обичне речи више немам право.“ Да ли је то значило да ме не воли? Или да су му заборанили да ми ишта каже?

Дуго сам размишљала о томе. И решила да желим објашњење те реченице. Не волим да ми ишта буде нејасно. И тако сам тражила помиловање. Тражила помиловање за несхваћеног. Одбили су моју молбу рекавши ми да он чак и не жели помиловање. Исто је певати и умирати.

Како исто? Нису ми одговорили на то питање. А ја више нисам имала снаге да се прављам ни са ким. Можда он, заиста, није био човек за мене. Удају се други пут, али не за неког који пева и којем је то исто као када умире.

Смрт је можда и била најбоље решење за њега. Ослободила га је, а слобода не уме певати о себи као што сужњи певају о њој.

Верујем да сам га сад коначно разумела. И те његове поступке. Али сам срећна што сам ја слободна. И што се све завршило.

Памтићу те, Мерсо.
Твоја Марија.

МОЈЕ БИЦИКЛИСТИЧКЕ АВАНТУРЕ

Не знам када се идеја о педалању зачела у мојој глави, али сигурно није старија од три-четири године, колико има откад сам почeo да детаљније упознајем свет бициклиза и многе бициклисте из Србије. То су они људи који викендом обавезно, а осталим данима према могућностима, возе бицикле што по друмовима, што по шумама и горама, и презнојавају се десетинама, поједини и стотинама километара ради чистог задовољства, а не зато што их неко плаћа или на то присиљава, иако посматрачима са стране то најчешће тако изгледа. Психолошки профил тих људи постаје јаснији ако се зна да је њихов омиљени цитат једна Ајнштајнова метафора: „**Живот је као вожња бицикла - да бисте одржали равнотежу, морате да се непрестано крећете.**“

Тако сам, једног лета, одлучио да са другаром возим мало поред Нишаве, кејом до Брзог Брода, назад до центра града, па кући. Прешао сам око 14 km и ушао у стан мртав уморан. Следећег дана, иста екипа оде до викенд насеља Просек. Дођем кући, после 24 km – иста прича. Али нисам губио наду, сваког дана прелазио сам све више и више. Кажу спортисти да се тако гради кондиција. Послушао сам их. Било је то 2009. године, када сам за месец дана (био је то август) прешао нешто више од 1000 километара. Ту се, због школе, сезона нажалост и завршила. Почело је планирање бициклистичких тура за следећу годину, 2010.

Наредне сезоне, поново седам на истог „коња“ – жути бицикл марке „Собим“, македонске производње, оба амортизера – за моје појмове тада то је био страшан бицикл. Како су се моји захтеви повећавали, вожње биле све дуже и дуже, тако су се и делови кварили – и ја одлучим да пред крај школске године купим прави Mountain Bike. Била је (и остала) сива „Merida“, са алуминијумским рамом, професионалном опремом на њој. Кренуле су туре од преко 100 километара у дужини. Ишао сам до Лесковца, Бованског језера, Беле Паланке, Јастребца, возио сам по Заплању. Дошло је лето, и први пут сам се са екипом отиснуо на целодневне туре. Крајем јула, први пут сам одвозио туре око Суве планине, где сам прошао кроз цело Заплање, Лужничку, Коритничку и Белопаланачку котлину, прешао преко 4 превоја када је циклокомпјутер показао 153 km за један дан. Доста од мене.

Међутим, ту се мој апетит није смањивао. Одмах следећег викенда, мој другар (Александар Савић, из Борине гимназије) и ја одемо ни мање ни више – него на Стару планину! Преко превоја Плоче, превоја Понор, етно-села Темска стижемо до Завојског језера, посетивши успут манастир Светог Ђорђа недалеко од Темске, кањон реке Темштице кога, због своје импресивности, дубине и природних лепота зову „српски Колорадо“, затим ушће Топлодолске реке у Темштицу, водопад Буковачки До и „Мртвачки мост“, где се одиграла битка српске и бугарске војске у НОБ-у. До Завојског језера има нешто више од 100 километара. Одмарамо, па настављамо даље ка превоју Крст, на преко 1000 m надморске висине. Одатле се виде Бабин зуб и Миџор, врхови Старе планине. Спуст ка Пироту па назад за Ниш. Тог дана смо извозили 183 km. За сваку похвалу!

Лета 2010. године, извозио сам укупно 4215 километара по целој Југоисточној Србији.

Година 2011. донела је пуно нових сазнања за мене у свету бициклиза. Постао сам члан Бициклистичког клуба „Орловац“ из Црне Траве, вишеструког победника државних купова и купова Балкана. Оформили смо Бициклистичко друштво „Наисус“, као удружење бициклиста са циљем промоције бициклиза и циклотуризма на територији Југоисточне Србије, а и шире. Возио сам са великанима југословенског бициклиза, возио са њима поједине етапе на турама од преко 2000 километара. На Озренском маратону, који је одржан 23. априла ове године, освојио сам 8. место у конкуренцији многих тимова са целог Балкана. За Туре по Србији, коју планирам да изведем овог лета, добио сам донацију градске општине „Пантелеј“ и спонзорства од компанија „КМС“ и „КСНС“, које производе врхунску бициклистичку опрему. Циљ ми је да ове године пређем око 7000 километара, надам се да ће ме време, здравље и физичка кондиција послужити и да ћу остварити овај мој план и засигурно постати рекордер у броју пређених километара међу млађом бициклистичком популацијом у овом делу Србије.

Овом приликом жељео бих да истакнем и Милана Васића, из III-3, који је ове године почeo да се врло активно бави бициклизмом. Члан је моје екипе. Верујем у њега да га љубав према бициклизу неће напустити и да ћемо још дugo да педаламо заједно. Исто тако желим да позвовем све заинтересоване момке и девојке који воле бицилизам да ми се јаве, да и њима пренесемо љубав према овом прелепом спорту.

Наравно, ово није све. Путописе са мојих вожњи можете да чitate на веб страницама:

www.pavlerandjelovic.wordpress.com, док је галерија фотографија са неких вожњи на адреси:
<http://picasaweb.google.com/pavle.specijalac>

Спортски поздрав до следећег броја!

Павле Ранђеловић, III-8

Слике - 1. На једном од врхова Сврљишких планина - Градац, 1056 m надморске висине, 2. Са Белгијанцем Wouter Kleppe-ом, победником Великог Озренског маратона, 3. Са Марјаном Гершаком (Кршко, Словенија) и Спасојем Спасојевићем (Београд) на другој етапи Туре до три мора, 4. Заплање, иза мене се види Сува планина, 5. Моја публика на Озренском маратону 2011., 6. Видиковач на Озрену, поглед пуша ка Сокобањи и Ртњу, 7. Трка "Путевима Краља Петра Првог Карађорђевића" у Рибарској Бањи - МТБ Тим "Орловац", Црна Трава, 8. На ушћу Топлодолске реке у Темштицу, 9. На превоју Власина, 939 m.n.v.

ОД ДОЛИНЕ ЈОРГОВАНА ДО ДУРЛАНА

Ниш је због занимљивих назива својих насеља и њиховог положаја, у интерном жаргону назван Титаник („почиње с Брези Брод, а завршава се с Ледену стену“). И стварно, кад се погледа из правца Нишке Бање према центру, град почиње насељем под називом Брези брод, а завршава се на Леденој стени. Миодраг Анђелковић Даја, нишки академски сликар и хроничар, каже да Брезих бродова има много у Славонији, а заправо означавају место где се најбрже река може прећи јер је на том месту најплића. Нишки Брези Брод је, заиста, с једне стране опасан Нишавом, а на једном месту мештани овог дела града са 10.000 становника потврђују и то да се код висећег моста одвајкада прелазила река.

- **Ледена стена** је добила име по томе што је тамо некада била градска ледара, а производња леда је била смештена баш у том делу Ниша јер је изузетно подложен ударима ветра. Често се људи питају за значење имена насеља **Број 6**. Ту је била шеста караула Немаца у другом светском рату где су се чували мостови од диверзаната, па отуд и име. На садашњем **Калац брду** су се некада сукале сабље. Калац на турском језику значи сабља. Занимљиво је да су баш на том месту Срби пробили бедем Турака 1878. године када смо се ослободили. У **Шинтер-мали** је била некадашња кафилерија, а на **Трошарини** се наплаћивао улаз у град - објашњава Анђелковић. Ниш има и оно што можда нико у Србији нема - **Беверли хилс**. То је ексклузивно насеље које је због стила градње и високе цене квадрата названо и Девизним

насељем 2. Занимљиво је да је Стара железничка колонија до пре десетак година изгледала руинирано, док је сада једно од „највеселијих“ делова града јер је свака зграда надограђена, реновирана и офорбана различитим бојама. А у књизи о насељу **Комрен**, аутора Марјана Радаковића сазнајемо да је ово насеље добило назив по истоименом византијском богу.

Нишко насеље **Делијски вис** није добило име по навијачима Црвене звезде већ по томе што су на том месту Турци убијали учене и важније Србе из Ниша и околине. Насеље **Црвена звезда** такође нема везе с навијањем, ако се изузме стадион ЖФК Машинац који се тамо налази. То је једно од нових насеља одакле се пружа сјајан видик на Ниш. **Криевые ливаде** на садашњем делу Булевара Немањића добиле су назив по утринама које су биле укриво парцелисане. **Београд-мала** носи име по капији на Тврђави која гледа ка Београду, па тако постоји и Стамбол (Истамбул) капија. У насељу **Дуваниште** се садио дуван, а **Кованлук** је био пчеларски крај. Интересантна значења имају називи насеља

Јагодин-мала, Црни пут, Дурлан, Шећер-мала, Бубањ и Јоргован-мала.

- **Јагодин-мала** се не налази на путу за Јагодину, а ипак је по том граду добила име. Турски порески систем је један од најбољих у историји. Нишије, које су тамо некада живеле, нису биле баш редовни порески обвезници па су их зато Турци иселили и послали у некадашњи Татар пазар у Бугарској, а на њихова имања су доведени Јагодинци. Слично се догодило и са данашњим Матејевцем на чије су место некада доведени мештани села Матејевче из Кумановског среза - објашњава Анђелковић.

Он каже да је Шећер-мала добила назив по томе што на турском језику шећер значи нешто топло. Мада се ово, једно од најлепших нишских насеља, назива и Господин-мала.

На **Црном путу** је била прва железничка радионица за сервисирање возова и локомотива у Србији. Много је било блата у том крају града па је на путу до радионице просипана шљака од угља тако да је стаза била скроз црна. Када је своевремено Мехмед, директор турског Архива, први пут дошао у Ниш питао је зашто се један од лепших делова Ниша зове **Дурлан** када на турском тако називају Ђубриште. **Чалије** на том језику означавају густо трње којим су некада Нишлије знале да опашу оборе овација.

- У том крају су некада били велиелепни ружичњаци које су заливале лепе госпођице. Од Уреда (највећа раскрница у центру града) до Хипи долине (корзо седамдесетих година), није могло да се прође Улицом Светозара Марковића, а да се не очешете о неки јоргован, зато се цео тај крај сада назива **Јоргован-мала**. Ниш је био град ове лепе биљке. **Бубањ**

је добио име по чистој српској речи. На Бубњу је некада постајало такозвано гувно, вршалица за живот. Коњи су ишли у круг и млели живот. То је подсећало на бубањ и зато је насеље тако и добило назив. Насеље **Марково кале** било је одбрамбени бедем, а део града **Црвени певац** добио је име по лимару који је на том месту имао радионицу, а као ветроказ је поставио певца офорбаног у црвеној боју - прича Анђелковић.

У садашњем насељу **Расадник** некада се прдавао најбољи расад цвећа и другог биља, као и на месту које се данас зове Девет борова. Данашњи Сточни трг некада је био такозвани ат пазар, или и обичан бувљак. Када се пође од данашњег Трга краља Александра према Железничкој станици дође се до дела града који се назива **Кичево**, или не само по називу драгстора који је ту некада постојао, већ по Ма-

кедонцима који су се некада доселили и ту држали ашчинице (народне кухиње или кафане с укусном храном).

Најлепши парк у Нишу, Чарир, добио је име по турској речи која означава ливаду, а Ада Женева

због најлепшег крајолика у градском току Нишаве који подсећа на језеро у истоименом швајцарском граду. **Апеловац** је име заслужио по Јозефу Апулу који је на том месту отворио прву пивару у јужној Србији.

- **Палилулу** има свако веће насеље у Србији, па тако и Ниш. Турске касабе су се градиле од јапаџа, дрвених греда, па је постојала опасност од пожара. Зато се само у једно време на месту данашње Палилуле могла пушити лула. **Маргеру** је најдунут тај назив по кафани где је газда маркирао пића, па је од термина маркер временом настao Маргер - објашњава Анђелковић.

Извор : Сајт дневних новина „Блиц“

Припремио
Милош Борић, I₆

ПУТЕШЕСТВИЈЕ ХИЈЕРОГЛИФА

У мислима путујем у земљу фараона. Брод плови и као да додирује небески свод. Дубоко на пучини налази се безимено острво, које човек узалуд тражи на картама најкрупнијих размера. То је велики камени брег без икаквог растинја на себи, и до голе кости испран кишом и ветровима. Између њега и мора води се тешка и непрекидна борба. Море удара таласима у брдо, нагриза га и поткопава, а оно му се, опет, заглавило у грлу као кост, па нити море може брдо да прогута, нити оно може некуда да побегне.

Египат са необичном кутуром и обичајима велики је изазов за мене. У непрегледној пустињи, као пећурке, вире сводови пирамида, а на великој удаљености крију се разбацане оазе. Измучени каравани обавезно сврате до одредишта, жељећи да се помоле зеленилу. Уморне камиле, носећи тешке товаре, предахну уз освежавајуће капи воде.

Одувек сањам о високим пирамидама, које су направљене по најсавршенијим геометријским

облицима. У долини Нила, цветала је сјајна цивилизација. Улица, мушкирци у дугој одећи, жене полупокривена лица, куће ниске са равним крововима. Уместо стакла на прозорима кућа виде се само уски прозори који спречавају да топлота продре унутар стана.

Призоре свакодневног живота красили су зидови краљевских гробница као што је Кеопсови пирамида. Гробнице фараона, аристократа, знаменитих људи, смештене су унутар пирамида.

Уживала бих у величанственим храмовима, на десној обали Нила. Такав је град Теба који је назван „градом сто капија“.

Узгред бих разгледала египатско сликовно писмо, и купила неки лист папируса исписан хијероглифима.

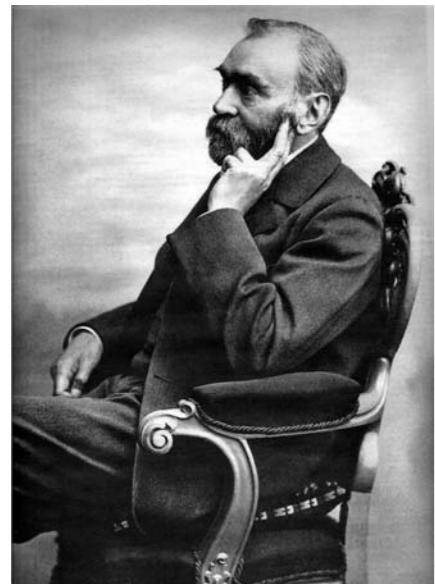
Стварно ћу постетити Египат и уживати у дугим излетима поред Нила и Суецког канала.

Мирјана Николић, професор филозофије

“Лепо је улепшати живот новим умећима” (Вергилије)

АЛФРЕД НОБЕЛ - М.В.ЉОСА

При самом помену Нобелове награде у мислима већине људи ствара се слика универзалних генијалаца који су својим делом заувек променили ток развоја цивилизације на бОље. То је и била замисао човека по чијем имени је ова награда и добила своје име Алфреда Нобела, који је, шокиран начином на који је свет употребио његов изум – динамит, одлучио да се ова награда додељује онима који својим способностима највише доприносе човечанству.

Алфред Бернард Нобел (1833 - 1896), познати шведски индустријалац и проналазач, 1895. долази на идеју о оснивању фонда из којег би се сваке године додељивале награде најзаслужнијима. Прва свечаност доделе Нобелових награда за књижевност, физику, хемију и медицину одржана је на Краљевској музичкој академији у Стокхолму 1901. године, а од 1902. наг-

раде формално додељује краљ Шведске. Награда за мир додељује се у норвешкој метрополи Ослу јер су почетком 20. века, када је додељивање започето, те две државе биле унутар Краљевине Шведске. Награде се додељују једном годишње на свечаности која се одржава 10. децембра, дана када је преминуо Алфред Нобел, или имена добитника (лауреата) награда објављују се већ у октобру. Нобелова награда је и финансијски утемељена, а њен износ је нешто већи од милион евра.

За добитнике Нобелове награде нема старосне границе. Амерички економист Леонид Харвиц постао је најстарији лауреат примивши награду у дедесетој години. Насупрот њему, Британац Лоренс Брад имао је само двадесет и пет година када је добио Нобела за физику. Интересантан је податак да су жене ретко добитнице Нобелове награде, јер оне чине мање од пет посто лауреата у свим категоријама. Нобела за физику добиле су само Францускиња Марија Кири 1903. и Американка Марија Геперт Мајер 60 година касније. Дешавало се и да неки лауреат одбије награду. Француски писац и филозоф Жан Пол Сартр управо је то учинио 1964. године наводећи као разлог принцип одбијања свих званичних почасти. Неки су људи својим делом зас-

лужили да постану нобеловци, али су остали заборављени. Међу њима је и Махатма Ганди, икона ненасиља 20. века, који никада није добио Нобелову награду за мир упркос пет номинација од којих је последња била непосредно пред његово убиство 1948. године.

Нобелова награда није једина мера успешности и трајности неког дела. Међу писцима који су номиновани за награду, а никада је нису добили су Ана Ахматова, Хорхе Луис Борхес, Бертолт Брехт, Антон Чехов, Жак Дерида, Роберт Фрост, Ханс-Георг Гадамер, Хенрик Ибзен, Џејмс Џојс, Артур Милер, Владимир Набоков, Џорџ Орвел, Марсел Пруст, Дејвид Селинџер, Лав Толстој, Марина Цветајева, Марк Твен, Тенеси Вилијамс и Вирџинија Вулф.

“Добра књижевност није само забава, него је нешто што омогућава боље разумевање света у којем живите.” (Марио Варгас Љоса)

Марио Варгас Љоса, овогодишњи добитник Нобелове награде за књижевност, спада у писце већ помало заборављеног латиноамеричког бума. Љоса (74) је

већ неколико година заредом важио за главног кандидата овог престижног признања, те је одлука да овај класик модерне латиноамеричке и савремене књижевности буде овогодишњи добитник била очекивана. Последњи Нобел који је припао писцу са шпанског говорног подручја додељен је мексичком књижевнику Октавију Пасу још 1990, па је и било време да се поново награди један од сјајних књижевника Новог света. Ипак, Љоса је већи део свог живота провео ван Јужне Америке. Овај писац рођен је у Ареипи, у Перуу, а одрастао је у Боливији. Студије књижевности и права завршио је у Лими и Мадриду, где је стекао и шпанско држављанство. Бежећи од дикторских система у Јужној Америци, он неколико десетина година живи као изгнаник у

Лондону, Паризу, Прагу. Вест да је најзад добио Нобелову награду сазнао је у Њујорку, јер у оближњем Принстону овог семестра предаје постдипломцима. Стокхолм је већ традиционално наклоњен левичарски определеним писцима, па се у случају Љосе, који је у младости био ватрени левичар и поштовалац Фидела Кастра, претпоставља да га Нобел годинама заобилази због његовог идеолошког преокрета и скретања удесно. Заиста, као новинар и есејиста, Љоса анализира политичке догађаје и савремену стварност Јужне Америке, али као писац он надилази идеолошке поделе и мајстор је у сликању “снажних призора индивидуалног отпора, побуне и пораза”, како је и наведено у образложењу Нобеловог комитета.

Чести еуфемизми и њихова значења

Избегавање непријатности и увреде:

Боем	Пијанац
Радник	Ђубретар
градске чистоће	Старац
Човек у најбољим годинама	Чистачица
Хигијеничарка	Који не могу да имају децу
Репродуктивно изазвани	Привилегован живот
Гојазан	Огромно богатство
Икусан	Социјални проблеми
Говорите неистине	Победио је мир
Услов	На помољу је криза
	Колатерална штета
	Лажете
	Уцена

Прекривање истине:

Очишћен терен	Убијање војника
Економска класа	Друга класа
Притисак на евиденцију незапослених	Отпуштање радника
Побољшање технике испитивања	Мучење затвореника
Привилегован живот	Огромно богатство
Социјални проблеми	Беда
Победио је мир	Изгубили смо рат
На помољу је криза	Спрема се рат
Колатерална штета	Побијени невини цивили

Избегавање речи са негативном конотацијом:

Афроамериканац	Црнац
Осoba са посебним потребама	Инвалид
Осoba са оштећеним видом	Слеп
Осoba са менталним проблемима	Луд
Социјално неадаптирана личност	Деликвент, криминалац
Сексуални преступник	Силоватељ
Има проблем са болестима зависности	Наркоман

КАТИЛ Србеван Сремац

„УМЕСТО УВОДА: ИЛИ О УЛОЗИ НИШКОГ БУВЉАКА, СТАРИХ НОВИНСКИХ КОМПЛЕТА, МАСОНСКЕ ЛОЖЕ „НЕМАЊА“ И ЈЕДНОГ РЕЛАТИВНО АНОНИМНОГ ЂАТИБ-БАШИЈЕ У НАСТАНКУ ОВЕ ГРАФИЧКЕ ПОВЕСТИ“

Како овај помало необичан наслов већ наговештава, рукопис највернијег сликара нишког живота претио је да остане изгубљен у гомили старе хартије. Наиме, за поновно откриће треба захвалити најпре пукој случајности, а затим и оштротом оку господина Ј.Р. који је у касну јесен 2005. године, шетајући нишким бувљаком, препознао и откупио поломљени штап, мастионицу и рукопис Стевана Сремца. Поменуте предмете на својој бувљачкој тезги држао је Чатиб Асановић, препродајац, углавном старе хартије из Београд-мале.

Овај импровизовани увод даље говори и о томе како је рукопис уопште „изгубљен“ и како су после вишедневног убеђивања до њега дошли Бранислав Милтојевић и Ивица Стевановић, који су издање приредили.

После пажљивог слагања дosta оштећених страница, новинских исечака и фотографија, закључили су да је ова интригантна прича настала на основу стварног догађаја. Све детаље случаја писац је, претпоставља се, дознао од свог доброг пријатеља Мите Божића-општинског, судског писара, тзв. „џатиб-башије“.

Смуку да у њега завија дуван. Када је јунаку „Ивкове славе“ било близу деведесет година, посетио га је анонимни новинар „Времена“ који је папир, тада већ доста оштећен од влаге и година, дорадио и до-

кументовао. Захваљујући њему, данас аутори издају ово дело као: „СИРОВУ НИШКУ ПРИКАЖЊУ У НЕКОЛИКО ОДВОЈЕНИХ ГРАФИЧКИХ СЛИКА“.

Иако се прича сматра недовршеном, поред те речи стоје знаци чуђења, јер целокупни текст представља потпуну драматурску и мисаону целину, са таманово проштата читаочевој машти и креативности.

Радња почиње на нишким улицама сликама свакодневног живота и дубљом анализом тадашњег становништва, изгледа града и међусобним односима различитих вера и порекла. Атмосфера се узбуркова када се у граду појављују први икада виђени плакати и најављују дојазак циркуса. Ту се у Сремчевом маниру спомиње и збрка настала у гимназији док је професор наука покушавао да објасни деци да су људи настали од мајмуна, чemu се из петних жила противио професор веронауке. Међутим, изузев неколико ретких одломака који имају за циљ да нас насмеју, све скупа добијамо „крими“ роман.

Јунак приповетке, Никодим Пробак, овдашњи, апотекар и бербреин, веома учен и начитан човек, игра улогу савременог Дон Кихота, који овај пут својим не витешким већ вампирским романима шкоди не само себи него и својој околини. Без обзира што ни у једном тренутку не доноси пресуду, Сремац кроз цео роман прикривено повезује газда Никодима са масакрима

животиња и са чудноватим убиствима око Ђеле Куле. Тужна судбина некога кога је жена напустила одводећи двоје близне деце, ко је настрадао од сопственог оружја (с обзиром да је апотекар познавао веома добро латински, грчки немачки... и захваљујући томе био успешан и ценјен), не завршава књигом. Ми само наслућујемо шта је даље било, као и уосталом, сви становници нашег града. Паралелно том случају, видимо и сујеверје и преплашеност у којој су живели крајем деветнаестог века спомињањем повампирене девојке у Габровцу надомак Ниша и чудних дешавања у кући покојнице.

Многа мистериозна дешавања која су обележила крај пишчевог службовања у нашем граду чине књигу занимљивим и аутентичним де-

„Мој живот не зависи од друштва него од мене“ (С.В.)

ПРЕПОРУЧУЈЕМО РОМАН КОМО, С. Ваљаревића

Јунак романа „Комо“ добија стипендију Рокфелер фондације да, као млади писац Србије, која је била у очајном стању, месец дана проведе на језеру Комо, да тамо ради и пише на миру. Он, међутим, свој боравак користи сликајући, посматрајући, дружећи се са гостима виле у којој је одсео, а нарочито са мештанима, и тако скупља утиске. Производ свега је роман „Комо“.

Сеоце Белођо у подножју Алпа изгледа и постоји да се у њему ништа не ради, него пије, једе, шета по прелепој околини, упознају људи различитих интересовања и погледа на свет, ужива.

„Белађо“ је лепо, мало место испод Алпа, и баш медитерански испресецано уским улицама, које се брзо обиђу, за пола сата. И уз обалу, на кеју, било је много палминог дрвећа, и било је необично стајати под палминим лишићем и гледати снежне Алпе у даљини. Видео сам скупе радње, лепо обучене људе, луксузне аутомобиле, и схватио

лом. Многи ликови и одломци искоришћени су у другим његовим приповеткама. Ипак, то не би требало да било кога одврати од читања, вештина мајстора, труд двојице издавача и генијална графичка подршка издању заслужују само речи хвале за учињено.

Јелена Јонић IV/8

од страха и дивљења... Пукао је по мом мозгу и мени и мени једним лаганим прелетом преко своје територије, тај орао“

Ова проза помаже да схватимо да живот не доживљавамо као напор, већ да у свему што радимо видимо (природни) благослов, да то можемо, јер постојимо.

Срђан Ваљаревић рођен је у Београду, 1967. године.

Објавио је:

- Лист на корици хлеба (1990);
- Људи за столом (1994);
- Уо Фрејзер и 49 песама (1996);
- Дневник друге зиме (2005), роман за који је добио награду „Биљана Јовановић“ и награду међународног жирија за једно од 10 најбољих у 2006. за Источну Европу међу 500 кандидата у 10 земаља.

-Комо (2006), роман, награда Банк Аустријас литерарис у Бечу за Источну Европу. Роман је преведен на шведски, француски и енглески језик.

М. Ј.

ТАКМИЧЕЊА

*Српска математичка олимпијада, Београд 2.4.2011.

Стефан Михајловић – 2. место

*Балканијада из математике, Румунија 7.5.2011.

Стефан Михајловић – 3. место

*Државно такмичење из математике, Ниш 19.3.2011.

Иван Стошић – 1. место

Предраг Милошевић – 2. место

Никола Митић – 3. место

Марко Радосављевић – 3. место

Јована Тодоровић – 3. место

*Државно такмичење из математике, Нови Сад, 8.5.2011.

Никола Спасић, пласман на СМО - 1. место

Марко Станковић, пласман на српску математичку олимпијаду - 2. место

Јован Степановић – 3. место

*Државно такмичење из физике, Београд, 9.4.2011.

Иван Стошић – 2. место

Јована Тодоровић – 2. место

Жарко Ранђеловић – 2. место

Анђела Живановић – 3. место

Тамара Ђорђевић, пласман на светску олимпијаду из физике – 1. место

Светислав Ђирић, пласман на српску олимпијаду – 3. место

Стефан Михајловић – 3. место

Никола Андрејић – 2. место

Игор Ђорђевић – 2. место

Марко Станковић – 2. место

Никола Спасић – 2. место

Марко Станковић – 2. место

*Државно такмичење из информатике, Београд, 14.5.2011.

Марко Станковић, пласман на српску олимпијаду за основне школе - 1. место

*Државно такмичење из информатике, Ниш, 26.3.2011.

Марко Станковић, пласман на српску олимпијаду за средње школе – 2. место

Душан Здравковић, пласман на српску олимпијаду за средње школе – 2. место

Тамара Станковић, пласман на српску олимпијаду за средње школе – 3. место

Никола Стевановић, пласман на српску олимпијаду за средње школе – 2. место

Никола Смиљковић, пласман на српску олимпијаду за средње школе – 3. место

Иван Стошић, пласман на српску олимпијаду за средње школе – 2. место

Предраг Милошевић, пласман на српску олимпијаду за средње школе – 3. место

Димитрије Димић, пласман на српску олимпијаду за средње школе – 3. место

Игор Ђорђевић, пласман на српску олимпијаду за средње школе – 2. место

Давид Вукојевић, пласман на српску олимпијаду за средње школе – 3. место

*Српска информатичка олимпијада, Београд, 14.5.2001.

Душан Здравковић, пласман на светску информатичку олимпијаду – 1. место

Никола Смиљковић, пласман на светску информатичку олимпијаду – 1. место

Стефан Стојановић – 3. место

Иван Стошић – 3. место

*Државно такмичење из историје, Врњачка бања, 14.5.2011.

Мињан Крстић – 1. место

Гро~~Ги~~ вести

АКТИВНОСТИ МУЗИЧКЕ СЕКЦИЈЕ

Program Koncerta "Lasciatemi suonare"

1. Lasciatemi suonare
Lazić Stefan III-7, Milojković Luka II-2,
Marjanović Strahinja III-5,
Stojanović Mladen II-6, svi učesnici

2. A.Vivaldi - Koncert za violinu
Gejo Staša VII r.

3. H.Diverno - Etida
Radović Natalija I-1, klavir

4. J.S.Bah - Troglasna invencija
Paunović Lenka I-2, klavir

5. Jan Vanhal-Sonatina
Petrov Nadja I-2, klavir

6. F.Jozef Hajdn - Sonata u G-duru
Ćirić Kruna I-5, klavir

7. F.Jozef Hajdn - Sonata u B-duru
Savović Tijana II-9

8. V.A.Mocart - Sonata A-dur - Turski
mars
Gejo Mateja II-3, klavir

9. Ludvig van Betoven - Oda radosti
Stojiljković Aleksandra I-5, violina

10. Negde iza duge
Marković Aleksandar III-7, truba

11. Filmska muzika - Ljubavna priča
Stojanović Marko II-2, klavir

12. Filmska muzika „Kum“ i „Pink
Panter“
Petrović Stanislava I-1, klavir

13. Filmska muzika „Strast“ i „Balkan
express“
Beković Dusan II-7, klavir

14. Balada za Adelinu
Mihajlović Jovan IV-2, klavir

15. „River flows in you“
Jovanović Katarina IV-5, klavir

16. „Besame mucho“
Marković Aleksandar III-7, truba i
Lazić Stefan III-7, klavir
-plesni par: Zdravković Andjela I-4 i
Veljić Stanko I-4

17. „Malagenja“, španska narodna
pesma
Milojković Luka II-2, klavir

18. „Zajdi, zajdi“, македонскаnarodna
pesma
Marjanović Strahinja III-5, gitara i
Lazić Stefan III-7, klavir

19. „La Bamba“, meksička narodna
pesma

Djordjević Danilo I-5, Stojanović Mladen II-6,
Kostovski Nebojša I-3, Milojković Luka II-2,
gitaristi
-plesni par: Zdravković Andjela I-4 i
Veljić Stanko I-4

20. „Kotor“, zabavna pesma
Djordjević Danilo I-5, Stojanović Mladen II-6,
Kostovski Nebojša I-3, Milojković Luka II-2,
Djokić Miloš I-6, Šipetić Bogdan VII r, gitaristi

21. „Tiko, Tiko“
Milojković Luka II-2, Djordjević Danilo I-5,
Marjanović Strahinja III-5, gitaristi
-folklorna grupa: Djordjević Kristina IV-3,
Mitić Hristina IV-3, Arsić Tijana IV-3, Škorić
Jelena IV-5

22. Uzičko kolo (igra)
Stanojević Nikola I-5 harmonika, Lazić Stefan
III-7 klavir, Tošić Marijana I-5 frula,
Djordjević Danilo I-5, Milojković Luka II-2,
Marjanović Strahinja III-5 gitaristi
-folklorna grupa: Djordjević Kristina IV-3,
Mitić Hristina IV-3, Arsić Tijana IV-3, Škorić
Jelena IV-5

Разговор са Михајлом Михајловићем, чудистом

Цудо, односно „нежан пут“ (на јапанском) представља један од многобројних борилачких спортива, који се базира на психичкој и физичкој припремљености борца. Потиче са Далеког Истока, тачније из Јапана, и улази у ред олимпијских спортива. Иако код нас није толико популаризован, у неким земљама западне Европе представља обавезан спорт у основним школама, док је у Грузији национални спорт.

Ученици наше школе, Михајло Михајловић II1, Александар Арсић I2, Предраг Стаменковић VII1 и Андрија Миленковић VII1, дуги низ година баве се овим спортом и у својим борилачким каријерама забележили су важне успехе на многобројним такмичењима и првенствима. Свако од њих у својој колекцији медаља има барем једну са државног првенства, и то ону најсјајнију. Најстарији и најискуснији међу њима, Михајло, окитио се и бронзом са Балканијаде, а поред њих има и стотине других за које каже да је заборавио када и где их је освојио.

-Михајло, са колико година си почeo да се бавиш чудоом?

-Не сећам се тачно, али мислим да сам тада имао само 5 година.

-Да ли се сећаш када си освојио прву медаљу?

-Било је давно, чиними се да сам имао непуних 8 година.

-Како си дошао на идеју да се бавиш баш овим спортом?

-Па, сад, отац ме је натерао, иако сам ја желeo да се бавим фудбалом, међутим, временом сам се навикаo и на чудо гледам другим очима.

-Да ли имаш представу колико си уопште

медаља до сада освојио?

-У почетку сам бројao сваку, међутим временом то постајe небитно, тако да сам давно престao да бројim.

-А због којe си се највиše радовао?

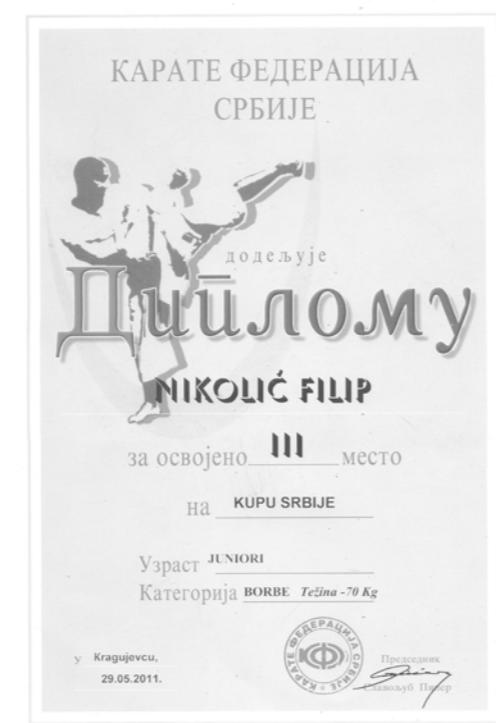
-Свакоj медаљи сe радујem, али су најдражe оне са државних првенстава и са Балканијадe.

-И за крај, реци нам зашто јe добро бавити сe баш чудоом?

-Пре свега зато што спорт чини човека бољим, не мора то да буде баш чудо, може било који други спорт. Важно је тренирати пре свега због себе, због свог здравља а успут је и забавно.

Марија Цветковић II1
Димитрије Радовановић II1

**Наши ученици постижу
успех и у каратеу**

Календар вечности

-In memoriam-

Јa свe људe, жeнe, љубави, доживљајe сматрам трагом у животу и свe пријатељe сматрам трагом, јeр да нијe тако не бих сe уопшte бавио писањем. Чак и писац ма колико сe правио скроман каkо јa кажем у једноj песми, осврћемо сe на свој живот драг с тајном надом да смо оставили траг. Цела ствар и јестe у томе што јe писачка жељa примарна да остави траг о свом постојању и о људима који су постојали у времену док јe он постојао.

Брана Црнчевић
(1933-2011)

-50 ГОДИНА ОД СМРТИ-

... Будим јe због зорe због љубави због себе због других
будим јe мада јe то узалуднијe неголи дозивати птицу заувек слетелу
сигурно јe рекла: нека ме тражи и види да ме нема
та жена са рукама детета коју волим
то детe заспало не обрисавши сузе којe будим
узалуд узалуд узалуд
узалуд јe будим...

Бранко Мильковић
(1934-1961)

-50 ГОДИНА ОД НОБЕЛОВE НАГРАДЕ-

Иво Андрић

Ми и не знамо колике снаге и какве све могућности криje у себи свако живо створење. И не слутимо шта све умемо. Будемо и прођемо, а не сазнамо шта смо све могли бити и учинити.

-200 ГОДИНА ОД СМРТИ-

Мудар човек сe стиди мешати у оно у чему нијe вешт, а лудом сe чини да јe срамота ако свуда свој нос не увуче.

Доситеј Обрадовић
(1739-1811)

Павле Ранђеловић

Не постоји средњи пут, онај прави, који води напред, у сталност, у мир и достојанство, него пут да сe сви крећемо у кругу, увек истим путем, који вара, а само сe смењују људи и нараштаји који путују, стално варани.

ЗАНИМЉИВОСТИ ИЗ БИОЛОГИЈЕ

Одгајање биљака ван земљишта, само у води богато хранљивим састојцима, познато као хидрокултура, старо је хиљадама година. Практиковали су га још у древној мексичкој цивилизацији, а сматра се и да су чувени вавилонски висећи вртovi расли управо у води.

Постоји неколико разлога да изаберете гајење у води уместо класичног начина одгајања биљака. Хидрокултура је чистији начин: нема прљавштине, нити прашине, а просуту воду лако је обрисати. Гајење цвећа у води је здравије и посебно је погодно за особе алергичне на прасину и буђ којих има у земљи, али не и у води. Пошто нема земље, нема ни досадних паразита који живе у њој. Биљка сама узима потребну количину течности, па не морате бринути о заливању. Биљне врсте одгајане у земљи троше много више енергије на формирање корена који ће из тла црпiti хранљиве састојке, док су оне које расту у води уроњене у хранљиви раствор, па могу сву енергију да уложе у развијање листа и цветова. Њихов корен остаје мали, па је биљку непотребно пресађивати. Једино ако листови и цветови постану претешки и јави се опасност од превртања, биљка се може преместити у већу посуду.

У боље снабдевеним цвећарама могу се набавити готови системи за хидрокултуру, али их можете и направити сами. Најбоље је да посуда буде стакlena, јер пластика и керамика временом могу почети да испуштају штетне материје. Да би се избегло

појављивање алги, посуда би требало да буде од тамног стакла, јер снажна светлост подстиче појављивање алги. Како би одржала стабилност, биљци треба обезбедити и подлогу. То може бити и обичан, добро опран шљунак, али се много боље показао синтетички производ познат као перлит.

Биљку коју ћете гајити у хидрокултури можете сами ожилити од резнице, мада искуснији цвећари препоручују да неку од биљака које су расле у земљи само "преселите" у водени раствор. У том случају, биљку би требало извадити из саксије, лагано отрести земљу са њеног корена, а затим га добро испра-

ти водом и одстранити све одумрле делове корена. На дно посуде требало би настати део подлоге, затим спустити биљку и лагано, пазећи да се не оштети корен, сипати остатак шљунка или перлита. Када ниво течности у посуди опадне, потребно је досути воду, као и средство за прихранјивање биљака, које се може набавити у течном стању, али и у облику праха и таблета које се лагано топе.

Хидрокултуром може да се гаји већина собних биљака, а као најзахвалније показале су се фикус, филодендрон, драчена, сансеверија, спатифилум, дифенбахија и разне врсте папрати. Међу популарним собним биљкама које не вреди гајити у води издвајају се афричка љубичица и кактуси.

Снежана Петровић, проф.

НОЋ МУЗЕЈА

Манифестација "Ноћ музеја" у Нишу одржала се 14. маја са почетком у 18 часова. Ово је осми пут да се овакав вид догађаја одржао у нашем граду, чак на 18 локација. Поред сталних поставки Народног музеја ("Ниш кроз векове"), у нишким библиотекама дате су изложбе поводом годишњица смрти песника Бранка Миљковића и научника Николе Тесле. У галеријама у Тврђави приказана су остварења младих нишских уметника, а у Историјском архиву Града изложена су мајсторска писма, одликовања и породичне слике наших истакнутих личности XX века. Догађај је био веома посвећен, а критике су биле позитивне. Грађани Ниша су и овај пут показали да је овакав догађај потребан нашем граду и да је култура неизоставна ставка наших живота.

Павковић Софија I-2
Павле Ранђеловић III-8

ЗЕМЉА БИ МОГЛА
ДА ДОБИЈЕ ЈОШ
ЈЕДНО СУНЦЕ

Наша планета би, колико крајем 2011 године, могла да добије још једно сунце, бар на недељу или две, тврде аустралијски научници. Наиме, то ће се десити када једна од најсјајнијих, тачније девета најсјајнија звезда на нашем небу, која убрзано губи масу, буде експлодирала. Ова супернова, могла би нам приуштити највећи "light show" од настанка Земље, а биће толико светла, да ће ноћ претворити у дан током једне до две недеље, наводе научници. Астрофизичари кажу да црвени ћин Бечтегез у сазвежђу Орион, средња звезда у Орионовом појасу, удаљена 639 светлосних година од Земље, губи масу, што је знак гравитационог колапса. Бред Картер, физичар Универзитета Јужног Квинсленда, објаснио је да звезда нужно троши гориво свог језгра. „Ово гориво чини Бетелгез сјајном и одрзава је. Када остане без њега, звезда ће се буквално урушити и то ће урадити веома брзо“, каже Картер. Експлозија која ће уследити биће десетина милиона пута сјајнија од Сунца, што значи 24 часовну светлост на Земљи. Током две недеље, изгледаће као да имамо два Сунца. „Бенг, експлодираће, осветлиће све“, објашњава Картер. „Видећемо невероватну светлост тог краћег временског периода, а онда ће током наредних месеца та светлост почети да бледи, и на крају, биће веома тешко да се уопште нешто види“. Експлозија ће се десити, само је питање када. Ово би могло да се деси пред крај 2011, пре краја 2012, или у следећих милион година, наводи Картер. Интернет врви од предвиђања пропасти света, повезаних са суперновом и мајанским пророчанством. Стручњаци, међутим, тврде да ће се експлозија звезде догодити предалеко од Земље да би нам наштетила. „Када експлодира, прво што ће се десити је киша ситних честица названих неутриноси“, објашњава Картер. „Оне ће пасти на Земљу. И ако ће супер нова коју видимо визуелно осветлити ноћно небо, 99 одсто енергије биће пропуштено кроз ове честице које ће ући у наша тела и у Земљу, да истакнем, без икаквих последица“.

Јован
Томић I-6

РУСКИ АСТРОНАУТИ У НИШУ

АЛЕКСАНДАР ПАВЛОВИЧ АЛЕКСАНДРОВ

Број летова - 2

Дужина лета - 309 дана 18 сати 02 минуте и 58 секунди.

Број излазака у отворени космос - 2

Дужина рада у отвореном космосу - 5 сати 44 минуте и 15 секунди.

А.П.Александров - (рођен 20. фебруара 1943. (68 година)) авио инжењер на космичком броду «Сојуз Т-9», орбиталног комплекса «Салјут-7» — «Космос-1443» и космичког брода «Сојуз ТМ-3», орбиталног комплекса «Мир» — «Квант» — «Сојуз ТМ-2», пилот-космонаут СССР, два пута одликован орденом Хероја Совјетског Савеза.

Награде:

- Два пута одликован орденом Хероја Совјетског Савеза, носилац два ордена Лењина и медаље «Златоја звезда» (Одлука Президијума Врховног Совета СССР од 23. новембра 1983. и од 29. децембра 1987. године).
- Носилац ордена «Херој Сирије» и ордена Пријатељства и Сарадње (Сирија, 1987.).
- Награђен медаљом «За заслуге у освајању космоса» (Наредба Председника Русије бр. 36 од 12. априла 2011. године).

Почасна званија:

- Пилот-космонаут СССР (1983.)
- Академик Међународне академије за информатизацију (1997. год).